

Sipos János, Beszámoló a 2011-es türkmén expedícióról

Sipos János, Beszámoló a 2011-es türkmén expedícióról	1
Csáki Éva, A türkmén dalok szövegei	19

2011. április-májusában Türkmenisztán falvaiban és pásztorszállásain gyűjtöttem népzénét. Most az expedíció közben szerzett élményeiről és általában a türkménekről szeretnék néhány szót írni.

Ennek a Spanyolország méretű országnak nagy része sivatag, kevés növényzettel, szomszédjai Kazakisztán, Afganisztán, Irán és Üzbegisztán, nyugatról pedig a Kászpi tenger határolja. Régen iráni-nyelvű népek lakták, többek között szogdok, pártusok, baktriaiak és szkíták, Kr.e. 500 körül pedig a *dayae* emberek jöttek, akik embertani nyomai kimutatatók a mai türkménekből is.

Az 5-8. században a Türk Kaganátusok hatására felerősödött Közép-Ázsia iráni népeinek eltörökösödése. Ennek során a 11. századra a terület iráni és török népeiből létrejött az a népi formáció, melyek az *oguz* törökök (türkmének, azerik és a törökök) kialakulásában döntő szerepet játszott.

Ma Türkmenisztán területét különböző türkmén törzsek lakják, akik területileg és társadalmilag is meglehetősen elkülönülnek. Legfontosabb közülük a *teke* és a *jomut*, magam főként a Balkan megyében élő jomutok között gyűjtöttem. A jomut törzsön belül két nagy ág van: a *csaparbaj* és az *atabaj*, és ezek az ágak számtalan kisebb csoportra bomlanak tovább. Jellemző a törzsi tudat továbbélésre, hogy a jomutok alcsoportjai egymás között házasodnak, de például a tekékkal vagy más törzsekkel nemigen.

Mért is megy egy magyar népzeneutató Türkmenisztánba, egyáltalán mit keres török népek között? Tudjuk, hogy a honfoglaló magyarság magyar és török csoportokból állt, akik mind a két nyelven beszéltek. Nem csoda hát hogy a régi magyar kultúra és ezen belül a zene olyan erős törökös hatásokat mutat.

Ez volt az oka annak is, hogy Bartók Béla 1936-ban Törökország délkeleti tengerpartjának vidékén gyűjtött, és talált a magyar népzene régi stílusaihoz hasonló zenei rétegeket. Olyan népcsoportot választott, amely még őrizte nomád vándorló életformáját. Fontos tudni, hogy ezek a nomád *yürükök* az Anatóliát 1071 után fokozatosan megszálló és mára eltörökösítő türkmén törzsek közül származtak.

Ahogy azonban a magyar népzene régi stílusa a honfoglalás után számos újabb réteg rakódott rá, Törökországban is az eredeti bizánci alapnépességre több hullámban betelepülő török és nem török népek igen színes zenei szövetet hoztak létre.

Vajon a mai Törökország zenéjéből mi a török, és mi az, ami más népek öröksége? A válaszhoz közelebb kerülhetünk, ha megismerjük a többi török nép zenéjét. Ha náluk a törökországi dallamokhoz hasonlókat találunk, van valószínűsége, hogy e dallamok Törökországban törökségi eredetűek.

A török népek közötti zenei kutatás már régóta folyik Bartók 1936-os török kutatásával, Vikár László és Bereczky Gábor csuvas, tatár, baskír gyűjtéseivel majd a magam 1987 óta folytatott török, azeri, karacsáj, kazak és kirgiz gyűjtőútjaimmal.

1. kép A Kaukázus és Közép-Ázsia térképe

Ennek a sorozatnak a következő lépése volt a türkmén kutatóút. A türkmén népzénéről sincs összefoglaló kötet, sőt a fellelhető cikkek is igen keveset mondanak magáról a zenéről. Ha valaki tehát meg akarja ismerni ezt a népzénet, expedíciót kellett szerveznie Türkmenisztánba.

Csak hogy ez nem olyan egyszerű, mint gondolnánk. Kísérővel, szervezeten meg szabad látogatni a turisztikai látványosságokat, de falvakban kószálni, gyűjteni, ehhez sehogy sem adnak engedélyt a türkmén hatóságok.

Első lépésként Tallián Tiborral, a ZTI igazgatójával írtunk a Türkmen Kulturális Minisztériumnak, hogy engedélyezzék kutatóutamat. Ezt támogatta régi ismerősöm Szabó István ankarai magyar nagykövete is. Rádásul, mint később kiderült, a türkmének is tudtak rólam, eddigi gyűjtéseimről, kutatóútjaimról, mégpedig pozitívan. Így azután nagy örömmel szolgált, amikor megkaptam az értesítést, hogy mehetek, mégpedig munkavállalói vízummal.

Mivel törökül jól tudok, és a türkmén nyelv a törökországi török viszonylag közeli rokona, nem igazán aggódtam a kommunikáció miatt, de azért kértem törökül illetve angolul tudó kíséretet. Ugyanakkor az elindulás előtt egy nappal még mindig nem volt a kezemen sem egy név sem egy cím, hogy hova is menjek, kit keressek, ha megérkeztem Asgabadba.

A türkmén főváros, Asgabad felé Budapestről Isztambulon keresztül vezet az út. A kevesebb mint két órás repülés után az isztambuli tranzitban összeismerkedtem több kazak és kirgiz lószakértővel, akiket számos lótulajdonossal és politikussal együtt különböző országokból a türkmén elnök meghívott a nagy türkmén ló-ünnepre. Az *ahal teke* ló, ez az igen gyors, nemes és valóban csodaszép állat ugyanis Türkmenisztán egyik jelképe lett, és minden évben országszerte ünnepeket rendeznek a tiszteletükre. (Magyarországon az ópusztaszeri ménesben is vannak ilyen lovak).

Isztambulból 21.15-kor indul a gép, az út négy óra. Mégis csak hajnali 4 felé ereszkedünk le Asgabadba, Isztambulhoz képest ugyanis itt 3 órával előrébb kell állítani az órát, Magyarországhoz képest pedig 4-gyel.

A megérkezés kissé drámai. Az első leküzdendő akadály egy irtózatosan hosszú és alig haladó sor a repülőtéren. Ezt kell végigállnia a külföldieknek, míg egyenként ellenőriznek mindenkit, és kifizettetnek vele 12 dollár belépési illetéket. Szerencsémre a sor elejére megyek érdeklődni. Innen a kasszához irányítanak, kifizethetem az illetéket és már mehetek is a csomagkiadóhoz. A hatalmas terem egyik sarkában rövidke futószalagon kanyarodnak elő a bőröndök. A szalag végén óriási türkmén férfi áll, és a hozzá érkező csomagokat nagy lendülettel a feje fölött ráhajtja a mögötte tornyosuló, 2-3 méter magas bőröndhegyek tetejére. Képzhetik megkönnyebbülésemet, amikor a bőröndömet nem a hegyek mélyéről kellett kibányásznom, hanem megláttam feltűnni a szalag végén. Odafutottam, megragadtam, és gyors léptekkel elhagytam a repülőtérteret. Kint már várt Makszat úr, a Türkmen Kulturális és Televízió-Rádió Minisztérium (!) alkalmazottja, aki elvitt az Ak Altın (Fehér Arany) nevű hotelbe. Megérkeztem Türkmenisztánba.

Asgabad egy modern város, vadonatúj épületekkel, kiváló utakkal, gyönyörű parkokkal, fákkal, virágokkal, szökőkutakkal, egy olyan országban, mely nagy vízhiányban szenved, és az átlagfizetés 100-200 USD-nak felel meg. Az általános iskolai tanárok itt többet keresnek mint az egyetemi tanárok, de kötelező 2-3 évet vidéken dolgozniuk. Hiány van ugyanis képzett emberekben. Ugyanakkor ingyen van a víz, az áram, a benzin ára jelképes, és igen olcsó a lakáshoz jutás és az élelmiszer.

Mindez a mi szocialista időinkre emlékeztet. És valóban, a türkmén kommunista párt 1991-ben, tehát nagyjából akkor, amikor a Magyarországon is történt a rendszerváltozás, egy nemes gesztussal átnevezte magát Demokrata Pártnak. Itt azóta is egypártrendszer van, nagyjából ugyanazokkal az emberekkel illetve utódaikkal. Határozott, nekünk néha talán drasztikusnak tűnő intézkedésekkel igyekeznek óvni a türkmén nemzeti kultúrát, és a világon a negyedik legnagyobbak számító türkmén gázvagyon mind az orosz mind az amerikai expanziótól. A törökországi török szakértelmet és tőkét viszont szívesen látják, török cégek építik Asgabad modern épületeit (türkmén munkásokkal) és a magáncégek mintegy fele is

török kézben van. Ez azonban nem egy pán-türk megnyilvánulás, mert például Kazakisztánnal egyáltalán nem barátságos a viszonyuk.

Másnap a minisztériumban fogadott Agadurdi úr, megbeszéltük a tennivalókat. Öt-hat napig a fővárosban dolgozom, majd leutazom a Kaszpi-tenger menti Balkan megyébe, ott falvakban gyűjthetek. A területet azért választottuk ki, mert az itt élő yomutok híresek arról, hogy szívesen énekelnek, szemben a többi törzs tagjaival, akik jóval visszafogottabbak a téren.

Az első napok tehát a fővárosban telnek el, mégpedig nagyon hasznosan. Meglátogatom a konzervatóriumot, ahol népzenei oktatás is folyik, elméleti és gyakorlati is. Dzsemile Kurbanova a népzene elméletének tanára megmutatja saját felvételeit. Ő elsősorban a türkmén énekmondókkal (*bahsi*) foglalkozik, róluk később még lesz szó. Összegyűjtöm azokat a publikációkat, amelyekhez csak itt lehet hozzáférni, sajnos nincs sok. Lemásolok néhány könyvet, lemezt és videó felvételt. A beszerzett anyag beleillik a korábban bennem már kialakult képbe: főleg egyszerű, néhány hangból álló dallamok kerülnek elő. Mindez erősen emlékeztet az azeri képre, de nagymértékben eltér például az anatóliai török vagy éppen a magyar összképtől. Annál izgatottabban várom a terepmunkát.

A fővárosban az idegen jól teszi, ha este nem sétálgat, főleg nem egyedül, mert könnyen a rendőrségen találhatja magát. Szabad téren cigarettázni sem szabad, igaz ez nekem nem okoz különösebb problémát. Nőcsábászoknak sem ajánlott Türkmenisztán, ha valakit rajtakapnak egy türkmén hölgygel, 1500 dollárt fizet, 20 napot le kell ülnie, majd kiutasítják az országból, ide többet nem jöhet.

2. kép Türkmén lányok

Pedig a türkmén lányok, de a nők és a férfiak is szépek. Nem kell őket sajnálni, hogy nem a legutolsó párizsi divat szerint öltöznek, egyszerűnek látszó ruháik alatt karcsú,

kisportolt test van. Általában az egész nép, fiatalok, öregek fizikálisan és mentálisan is egészségesebbnek tűnik, mint mi. Igaz, itt a sivatagi klíma, ahol a hőmérő mutatója nyáron 50 fok felé kúszik, valószínűleg erősen szelektál. Állítólag 60 fok is előfordul, de a hivatalos időjárás jelentés szerint a maximum mindig 50, e fölött ugyanis már munkaszünetet kellene elrendelni. Elhízott, gyenge embereknek itt nem sok babér terem. Jellemző, és elgondolkasztató, hogy fizikai alkalmasságukat bizonyítandó a minisztereknek bizonyos számú kilométert kell lefutniuk, ha hivatalukban akarnak maradni.

3. A türkmén sivatagban kísérőmmel és egy tevével

A fővárosi és általában a városi közlekedés főképpen autóval történik, az üzemanyag filléres. Akinek nincs autója, az út mellett kezét lefelé lengetve jelez, pár percen belül egy autó megáll és 1-2 manatért (60-120 ft) a városon belül bárhová elviszi. Ez a közlekedési mód és általában maga Türkmenisztán is eléggé biztonságos, mindenhol rendőrök állnak. Mégis érdemes óvatosnak lenni, nekem is néhányszor jobb volt hirtelen kiszállnom a leintett kocsiból.

Ami hivatalosan nem vagy csak nehézkesen intézhető el, arra ott van a *Rus Pazari* vagyis az orosz bazár. Itt kis túlzással piros szemű elefántot is lehet kapni, mindenesetre van és működik az internet, kapható térkép és telefonkártya. Nemzetközi hívásokat is el lehet innen intézni, máshonnan nemigen.

Az első napokban néha belenézek a televízióba is. Van türkmén nemzeti adás napi hat-hét óra népszerűvel. Városokban azonban főként orosz és török adókat néznek, ezek sokkal „érdekesebbek”. Oroszul még szinte mindenki tud, sokan tanulnak törökül is. Az angol csak a nagyobb szállodákban használható, más nyugati nyelvek ott sem.

Noha az első négy-öt nap igen hasznosan telik a türkmén népszerűvel, nyelvvel, kultúrával való ismerkedéssel, egyre növekvő türelmetlenséggel várom a helyszíni gyűjtést.

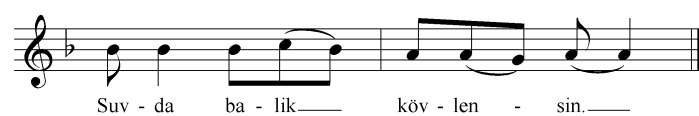
Kiseb gyűjtéseket azért a fővárosban is végzek. A konzervatóriumban Nurjagdi énekmondótól veszek fel egy eposz részletet és a konzervatórium archívumában dolgozó, Balkán megyéből származó anyától és lányától gyűjtök lakodalmi dalokat. Az új szerzemények tovább erősítetik bennem a már kezdetben formálódó képet a türkmén népzeneéről.

Érdekes a népzenevel kapcsolatos hivatalos türkmén politika. Láthatólag fontosnak tartják, a rádióban-televízióban sok órán keresztül közvetítik, kutatása és archiválása mégsem folyik egységes és főként tudományos módon. A konzervatórium archívuma például teljesen használhatatlan, egy öreg, alig működő szalagos magnóval lehetne meghallgatni a felvételeket, ha az avított készülék nem gyűrné be újra és újra a szalagokat. A jegyzőkönyvek tanulsága szerint itt értékes anyagoknak kellene lenniük a korábbi évtizedekből, ezek jelentős része azonban eltűnt. Magángyűjtések ugyan vannak és TV archívuma is jelentősnek tűnik, ezekhez azonban földi halandó nem férhet hozzá. Szerencsére Dezsőmile egy nagyobb mennyiséget átmásolt nekem az anyagából, ebből is folytatom a tájékozódást.

A türkmén népzene tanulmányozása épp csak elkezdődött, összehasonlító elemzések pedig teljességgel hiányoznak. A fél-professzionális dalosok repertoárjáról még csak olvasható néhány nagyobb tanulmány, de a tulajdonképpeni népzeneéről alig találunk valamit.

Mégis, bizonyos általános kép kibontakozik a publikációkból és az eddig áttanulmányozott anyagokból. Általában véve elmondható, hogy a türkmén népzene a türkmén nyelvhez hasonlóan átmenetet mutat a török nyelvcsalád keleti és nyugati ágai között. Noha vannak sajátos jellegzetességei, kapcsolatokat mutat a két szomszédos nagytájjal is. A *közel-kelet turkesztáni* azeri-örmény-tadzsik-üzbég régióval összeköti a *gidzsak* (rebab-féle térdhegedű), az arab-perzsa metrikai minták, a versformák, és egyes mikrohangos skálák. Az északabbra elterülő *kazak-kirgiz* zónával pedig a tánc és az ütős hangszerek hiánya, a *kobuz* (lőszőr-húros hegedű) használata, valamint a virtuóz polifon hangszeres zene (*dutar*) rokonítja.

A türkmén népdalok jellemzően hétszótagos sorokból állnak, és szerkezetük gyakran egy vagy két rövid sorra és azok variációira vezethető vissza. Ritkán hallunk négyrészes teljes strófa-formát, refrének azonban viszonylag gyakoriak. A népdalok metrikai rendszere jóval egyszerűbb a bahsik dallamaiban hallhatóknál, és a dallamokat többnyire 2/4-ben adják őket elő. Jellemző a kvartnál nem nagyobb ambitus. A dallamok jellemző hangsorai az ion, eol és fríg tetrakord, de néha egyedi tonális rendszerekkel is találkozunk. A dallamok tipikus ritmusa a *ti ti ti ti / ti ti ta* illetve az erre visszavezethető képletek. Ugyanakkor az előadási?? stílus igen változatos területről-területre.

Tente, baba, tente, / Egy hal csapkodjon a vízben.

A hal, amit kifogok / Kígyóként csavarodjon fel.

1. kotta. Egy tipikus türkmén dallam (altató) és magyar szövegfordítása

Jellemző, hogy a tényleges népdalokat főként a lányok és asszonyok éneklik, ahogy ezt megfigyeltem Azerbajdzsánban, Kazakisztánban és Kirgizisztánban is. Ennek részben az lehet a magyarázata, hogy a türkméneknél társasági tánc alig fordul elő, így a táncalkalmakhoz csatlakozó éneklés elmarad. A lakodalmi köszöntő dalokat is nők éneklik, de előfordul, hogy e célra professzionális férfiénekeseket is felfogadnak. A lakodalomban résztvevő többi férfi azonban nem kapcsolódik be az éneklésbe.

4. kép Nők énekelnek Hazar-beli gyűjtésem során

Az altatók és siratók dallamait pedig szinte minden kultúrában főként nők éneklik. Az altatóról, erről a Türkmenisztánban különösen népszerű műfajról külön is kell egy-két szót szólni. Altatót szinte minden nő tud, egyesek több különböző dallamot is. Vannak általánosan ismert altató dallamtípusok, de valójában nagy a változatosság. Egyes területeken, például a központi Ahali vagy a szomszédos Mary megyékben a nők repertoárja lényegében a siratóra és az altatóra szorult vissza, de az altatóknál az egyszerű struktúrák

alatt egy meglehetősen komplex, és a mai napig nem kutatott dallamkészlet lappang. Talán mondanom sem kell, hogy a sirató elemzése is a mai napig várat magára.

Nők éneklék a dalokat tehénfejéshez, kézi daráláshoz, és ők éneklék a tavaszi évkezdő Nevruz ünnep *mondzsukadti* varázsdalait is. Szintén ők fohászkodnak esővarázsló dalukkal *Süyt Gazan* istenséghez, aki az anyagi javak szentje és az esőt is irányítja.

4x

Ya - giş ya - ga - ra gel - di,
 Go - yun sa - ga - ra gel - di,
 Giz - lar oy - na - ra gel - di,
 Og - lan gac - di, giz kov - di.

2x

Ös, sa - çim, ös,
 Ös - me - seng, kes!

Ideje az esőnek, / Ideje a bárány fejésének, / Ideje a lányok játéknak,
 Egy fiú elfutott, a lány kikosarazta.
 Fújd, szél hajamat, fújd, / Ha nem fújod, vágd le.

2. kotta *Türkmén esővarázsló dallam és magyar fordítása (Bel. p.136.)*

Végül, a lányok dala a *läle*, ennek repertoárja meglehetősen szűknek tűnik, legalábbis manapság. Régebben nagyobb változatosság volt, manapság szinte csak a *damak lelesi* maradt fenn. Ennek során a torkukat ütögetik tremoló effektus létrehozása céljából, de legalábbis szimulálják ezt a mozdulatot.

A vallási dalok az a terület, ahol a férfiak is énekelnek, sőt a *Ya Ramazan* dallamokat a Ramadan böjt első napján kizárólag fiatal fiúk éneklék, a mi húsvétunkhoz hasonló körülmények között. Manapság sajnos sok helyen már csak deklamálnak és a dallam nem maradt fenn. Az emlékek szerint a szovjet idők előtt még énekeltek, ahogy teszik ezt a mai napig például a kazakok vagy a kirgizek.

Régebben itt is volt vallási *zikr* ceremónia, melynek során a résztvevők forgás közben vallásos költeményeket (*gazel*) énekelve transzba estek. (Magam szúfi közösségek között Törökországban és Azerbajdzsánban is gyűjtöttem, és a zikr gyakorlata Kazakisztánban is él, noha sokszor tiltottan, titkosan.)

Türkmenisztánban zikr-rel nem találkoztam, de elsősorban a nyugati részeken lakó jomutok között él a *kustdepi* tánc. Ennek lépései és dallamai a régi zikrhez tartoznak, de az előadás teljesen elvesztette vallási tartalmát, és a dallamok szövege is bármi lehet. A táncokat férfiak és nők együtt járják, általában egy nem táncoló énekes éneklé a dallamokat, aki férfi is lehet, nő is. A *kustdepi* egy szabad előadású *divana* dallammal kezdődik, majd a *bir depim, iki depim, üç depim* (egy lépés, két lépés, három lépés) nevű táncok következnek. Ez utóbbiak száma és lépései is területenként változik. A régi vallási zikrből megmaradt a táncok alatt Isten nevének sajátos hörgő-kiáltó módon való emlegetése is (*hu-hu, alla*). Ne felejtjük ugyanis el, hogy a zikr szó eredetileg említést, emlegetést jelent.

5. kép Kustdeпти tánc

A bárdok (bahsik)

A vallási dalokon kívül is énekelnek férfiak, de nem mindenki, csak egyes kiválasztottak. Ezek a türkmén bárdok, a *bahsik*, akik költők, énekesek és zenészek egy személyben. A bahsi szó a kazakoknál, kirgizeknél, ujguroknál sámánt, látó embert, javas embert jelent. Noha a jelenlegi türkmén bahsiknak nincs sámán identitásuk, sok hagyományuk megegyezik a sámánok hagyományaival, például tehetségüket álom során kapják, melyet hosszabb betegség követ. Ezt követően hirtelen mesterségük teljes birtokába kerülnek. Jellemző, hogy a bahsik az előadásukat *yo/na*k (út) nevezik, ami szintén összhangban van a sámánok utazásával. Régen a bahsik a vallási zikr ceremóniákban is részt vettek, egy ideig be is tiltották őket.

Türkmensztán kapcsán magyarként Bartók Bélán kívül Vámbéry Ármint is meg kell említenünk, aki 1861-1864 között bejárta többek között Közép-Ázsia sivatagjait is. A türkmének a magyarokkal elsősorban az ő nevét kapcsolják össze. A *magyar* vagy *madzsar* szót nem is ismerik, csak az oroszról származó *vengert*, és ellentétben sok más török (és nem török) néppel nem is tartanak minket távolba szakadt rokonoknak. Mindez persze legalább részben az iskolai oktatás számlájára írandó.

De térjünk vissza Vámbéryhez, aki a *Vándorlásaim s élményeim Persiában* (Pest, 1867) könyvében így ír a bahsik beavatásáról:

Egy nap a költő felült a lovára, és hirtelen mély álomba merült. Álmában magát látta Mekkában, Mohammed prófétával és a négy fő kalifájával. A szent ember hozzálépett könnyedén a fejére ütött és megáldotta. Magtumkuli felébredt, és ettől kezdve olyan nagy költővé vált, hogy művészeténél csak a Korán írása volt nagyobb.

Természetesen a valóságban hosszú mester-tanítvány kapcsolat során tanulnak, melynek végén a mester (halipha) rituális áldását adja (pata) - e nélkül a tanítvány nem léphet be a bahsik közösségébe.

Mégis érdekes, és elgondolkasztó, hogy miképpen lesz valaki jó mesteremberből igazi avatott művész. Aktuális kérdés ez minden művészet és minden alkotó- vagy előadóművész esetében is. Elgondolkasztó Liszt Ferenc idevágó gondolata. Liszt ugyanis, azon töprengve, hogy miként lehet nagy művész, arra a következtetésre jutott, hogy ehhez előbb nagy embernek kell lennie. Valószínű, hogy a bahsik beavatása, megtérése is egy ilyen emberi megvilágosulási, „más emberré válási” mozzanatot rejt.

6. kép Bahsik zenélnek

De kanyarodjunk vissza kissé megfoghatóbb tényekre. A bahsik repertoárja a rövidebb önálló dalokon kívül desztánokat (eposzokat, hősénekeket) tartalmaz. Ezek hosszú epikus költemények, melyeket dalbetétek tagolnak, van közöttük régebbi (például Oguzname, Dede Korkut könyve) és a 18. századból származó újabb is. A 18. századból származó népi költemények között van anonim (Görogli), de hallhatók a 18. századi perzsa és török irodalom klasszikusainak költeményei is.

A desztánok előadása közben a bahsi magát egy kéthúros hosszúnyakú lanton kíséri (dutar) és az elődáshoz rendszerint egy gidzsak-os (térdhegedűs) is csatlakozik. Lehetőség szerint egy második dutar is csatlakozik az elődáshoz, aki fontos szerepet játszik, mert a bahsi általában csak az elő- illetve közjátékokat játssza teljes intenzitással, éneklés közben hangszerét pihenteti vagy csak egyszerűbben játszik rajta.

A bahsi koncertnek három tétele van. Mivel játék folyamán a hangszereket időnként fél- vagy negyed hanggal felfelé hangolják, minden tétel kb. egy terccel magasabban hangzik fel mint az őt megelőző.

Az első tétel dallamai kis hangterjedelműek, és minden soruk az alaphangon ér véget. A középső tétel dallamai már egy oktávot járhatnak be, és a sorok között 3-4 hang magasságkülönbség van. Végül az utolsó tétel dallamai oktáv magasságában vagy még magasabban kezdődnek és csak a dallam végén ereszkednek alá.

A bahsik dallamai 7-, 8- vagy 11-szótagosak, és a dallamszerkezet csak ritkán harmonizál a szöveg szerkezetével. Jellemző az előadás változó, szabálytalan ritmusa, ez a türkmén bahsi előadás egyik jellegzetessége. Jellemző még a nem zenei hangok bőséges alkalmazása is. Egyes területeken (például Ahal – teke) gyakoribb a bahsik jelenléte, máshol kevésbé. Fontos azonban, hogy egymástól tanulnak, ha nekik tetsző dallamot hallanak, beépítik a repertoárjukba, feltéve hogy közönségük is elfogadja azt.

Mint majd lesz szó róla, a bahsi repertoárban, különösen a harmadik tételben e dallamok között lehet találni olyanokat, melyek sok hasonlóságot mutatnak egyes török népek, sőt a magyarok ereszkedő dallamaihoz is.

A következőkben a türkmén falvakban tett kutatóutamat ismertetem részletesebben a Kara Kum sivatag szépségeivel, a méla tevékkel, a kis kígyókkal és a titokzatos zem-zemmel.

7. kép Egy türkmén lány Hazarból

Miután a Türkmén Kulturális Minisztériumban meggyőződtek, hogy Asgabad üvegpalotáinak nézegetése helyett valóban falvakba akarok menni, 2011. április 26-án végre megadták az engedélyt, hogy elrepüljek a Kaszpi tenger mellett fekvő Türkmenbasiba, ahonnan éjszaka Balkan megye központjába Balkanabatba kocsikáztunk át. Innen indultunk azután hosszabb-rövidebb népzenei gyűjtő utakra.

Türkmenisztánban a külföldi csak hivatalos helyen szállhat meg. Ez szomorúan vettem tudomásul, mert gyűjtés közben falvakban, magánházakban szeretek lakni, ez rendkívül hatékonyra és gazdaggá teszi a gyűjtést. Ráadásul Balkanabatban ismét luxus szállodában

szállásoltak el, ami vészesen apasztotta a büdzsémét. Átköltöztem hát egy jóval olcsóbb *mihmanhanéba* 'vendégház', mely nagyon kellemes szállásnak bizonyult. Itt az néhány külföldi lakhat, akik a türkmén állam hívott meg. Mint e kiváltságos csoport tagja, más nem csak a megszervezett programú turistacsoportok rögzített útvonalain mozoghattam.

Az Asgabadi Konzervatórium tanára Dzsemile hanim is elkísért, amit a helybeliek hihetetlenkedve néznek: türkmén hölgy egy külföldi férfival? Szegény nem is bírta sokáig a pressziót, és két nap múlva hazautazott. Magamra maradtam hát, pontosabban a mellém rendelt Tahir agával, azaz Tahir úrral, aki csak türkménül beszélt, de igen jó segítőnek bizonyult egész utamon. Ő volt az, aki már az első perctől hiányolta az úti engedélyemet, és milyen igaza volt! Volt ugyan meghívásom a Kulturális Minisztériumtól, és adtak mellém kísérőket, biztosítottak autót, de valóban kiderült, hogy mindez kevés az *Emigracija* 'idegen rendészet' számára.

A városok előtt szigorú az ellenőrzés, a mi sofőrjeinket azonban Balkanabat körzetében mindenki ismerte, és kocsinkat eleinte nem is állították le. A gyűjtőút szépen kezdődött, Balkanabaton kívül Dzsebel, Oglanli, Hazar falvakban vettem fel éneket, hangszerjátékot és táncot.

Balkan megye térképe

Az Azerbajdzsánnal szemközt a Fekete-tenger partján fekvő Celeken falva különösen érdekes volt, mert lakói az iráni határ melletti elzárt Esenguly-ból származtak.

Órákig utaztunk sivatagos területeken, ahol a homok újra meg újra vissza akarja nyerni uralmát az út felett, míg Hazarba értünk. Errefelé nem olyan a sivatag mint a hatalmas Karakum, melyben elszórtan akadnak növények is, itt homok, homokdűne, amíg a szem ellát. Celekenbe érve kis csoportunkat legelőször is megebédeltették. Négyen voltunk, Dzsemile az asgabadi zenekutató, Tahir *aga* a mellém kirendelt kalauz és felügyelő, a sofőr, végül én magam. Az asztalnál ült még vendéglátónk a falu polgármestere és Besim úr az együttes

vezetője. Ez utóbbinak a neve beszédes: a török *bes* 'öt' szóból származik, öt testvére közül ugyanis ötödikként született meg.

Úri gyűjtés ígérkezett, mert mialatt fogyasztottuk a csirkecombot, salátát és a krumplit, a tengerpart közelében gyülekezett tizenhárom-tizennégy idősebb asszony és mintegy harminc fiatal lány és fiú, készen arra, hogy énekeljenek, táncoljanak.

8. kép Lányok és asszonyok Celeken településen

A falusiak mind jellegzetes *jomut* viseletben voltak, és felfedeztünk közöttük olyanokat is, akik egy húsz éve a faluban készült fekete-fehér filmfelvételen is szerepeltek. A tengerparton a homokra terített szőnyegen ülő húsz idős-fiatal nővel szembe leültem, és kezdődött a gyűjtés. Először az altatókat (*huvdi*), vallási dalokat (*zikir* és *gazel*), esővarázsló dallamokat, a női dalokat (*lele*), Ramazan havi dalokat (*jaramazan*) és a lakodalmi dallamokat kérdeztem ki, majd sorban énekelték a siratókat is. Újra kiderült, hogy a tulajdonképpeni népi zenei forma igen kevés, a nagy változatosság a félprofesszionális bahsi 'énekmondók' repertoárjában mutatkozik. Mégis a nők előadásmódja, a különleges intonálások, belső ritmusok egyfajta gazdagságot sugalltak, és kétség nem fért hozzá, hogy a közösség zenei szükségleteit kielégítik. A nép ugyanis éneklés vagy tánc közben nem kifinomult, különösen nem túlfinomult élményekre vágyik, hanem a zene segítségével egy közös harmóniába olvad fel.

Az ének után kezdődött a tánc, mely ebben a formában a legutóbbi idők fejleménye. Négy-öt éve ugyanis kiadták, hogy lehetőleg minden faluban alakuljon néptáncgyűttes. Ennek a folyamatnak azonban nincs átgondolt alapja, ezért rá az egységesedés, a sablonosodás a jellemző. Szerencsére a tánckarokban kötelezően vannak idősebb emberek is, akik valamelyest továbbörökítik a régebbi hagyományok egy részét. A türkmén táncok alapja az a gyógyításra, a szemmel verés elleni védekezésre vagy éppen az iszlám vallási zikir

forgás során használt szertartásos mozgássorozat, melyet sokan a régi sámán szertartásokra vezetnek vissza.

A zikir táncait kevésbé változtatott formában *kustdeпти* néven ma is táncolják, de már vallási, gyógyítási célok és tartalom nélkül. A táncokat egy *divana* nevű *rubato* módon előadott vallási dallam vezeti be, majd egy vagy háromrészes táncciklus következik. A zikir dallamok kötöttek, kevésbé variálódhatnak és bonyolultabb szerkezetük meglehetősen eltér a népdalokétól.

A táncok alatt rendszerint erősítőn felharsanó zene szól, a dalok azonban hagyományosak, és a fiatalok is tudják őket. Meg is kértem őket, hogy saját énekükre táncoljanak, ezt egy túlkoreografált táncsorozat felejthető ellejtése után meg is tették. Hajnal felé mentünk vissza Balkanabatba, és készültünk a másnapi gyűjtésre.

9. kép *Kustdeпти* tánc

Másnap az iráni határ menti Esenkuly-ba mentünk, ahol hasonló volt a scénárió mint az előző nap: először összegyűlt idős asszonyoktól gyűjtöttem, majd a táncosok következtek. Érdekes volt megfigyelni, ahogy a fiatalabbak, és főleg a tánckarvezető nő az idősök 'bemutatójára' reagáltak, részben lépéseket tanultak tőlük, másrészt azonban ki is oktatták őket, hogy nem jól tudják. Itt is a Celekenben hallottakhoz igen hasonló dallamok kerültek elő, noha sikerült néhány jellegzetes variánst is gyűjteni. Ezután körbejártuk a vidéket, és kisebb házakban folytattuk a munkát. Tahir aga már nagyon aggódott az engedély hiánya miatt, és amikor este elalvás előtt kiléptem szállásunk elé friss levegőt szívni, szigorúan rám szólt: itt nem lehet csak úgy mászkálni.

Másnap reggel tovább utaztunk Etrek falva felé, ahol az előzetes hírek szerint két lakodalom és egy helyi szentről való megemlékezés is kilátásban volt. Ennél szebbet egy népzenekutató nemigen álmodhat! A faluban beültünk egy teára a polgármesterhez. Az

idegenrendészet egy katonája is csatlakozott hozzánk, kedvesen elbeszélgettünk, elkérte az útleveleinket bepecsételni, mi pedig elindultunk a lakodalomba.

Már állt a jurta, az asszonyok nyomában én is bementem, felvenni az eseményeket. Bent a pár rokonsága énekelt jókívánságokat, egyik nő a másik után. Már nem is lepődtem meg, hogy a szokott dallamok variánsait hallom. A menyasszonyi jurtából áthajtottunk a férj házához, ahol nagy hangfalakból döngött a modernebb zene, a házban azonban a nők ebédelés előtt és alatt megállás nélkül dalolták a hagyományos énekeket. Felvettem a kinti táncokat, a benti énekeket, a menyasszony vonulását, majd az ajándékok átadását, mely szintén énekszóra történt. Már talán mondanom sem kell, hogy mind-mind ugyanarra a dallamtípusra történt. Érdekesség, hogy a türkmén férfiak nem énekeltek, azaz volt két megfogadott férfi énekes, akik, amikor a nők kifogytak énekelnivalójukból, illetve a lakodalom bizonyos pontjain, például vendég érkezésekor, ajándékok átadásának kezdetekor stb. nagy lendülettel és kedvvel dalolt.

A lakodalom szünetében visszamentünk a polgármesterhez, ahol azonban komor arccal fogadtak, menjünk az idegenrendészethez. Ott közölték, hogy Kulturális Minisztérium ide vagy oda, nincs érvényes engedély, fizetnem kell ötszáz dollár büntetést (ez itt egy egész vagyon), majd el kell hagynom Balkán megyét, sőt Türkmenisztánt is. Ez bizony hideg zuhany volt, különösen a lakodalom forgatagából kiszakadva. Hiába telefonálgattam a minisztériumba, nem volt mit tenni, egy tevékkel megtűzdelt sivatagi tájon át visszaporoszkáltunk Balkanabadba.

Mégis, ha néha kissé titokban is, folytattuk a gyűjtést, ráadásul két héttel később Etrekből eljuttattak hozzám egy videó felvételt, melyen végigkövethetem a lakodalmat.

10. kép Lakodalom Etrekben

A gyűjtés számtalan eseményéből még a Szerdar településen és a Karakum sivatagban eltöltött napokról szólok egy-két szót.

Etrek után meglátogattuk Szerdart, mely Balkanabad és Etrek között fekszik. Ez a helység Balkan megyén belül a bahsik egyik központja, ide mindenképpen érdemes volt eljönni. Éppen készülődtek a 'Győzelem Napját' megünnepelni, azt a napot, amikor a Szovjetunió hivatalosan győzött Németország felett. Hatalmas ünnepek országsszerte, veteránok a fő helyeken, szónoklatok, felvonulások, tánc és zene. Az ünnepség elejét felvettem, ahol bahsik is zenéltek, majd közülük többet a felállított dísz jurtaiba invitáltuk, ahol folytattuk a gyűjtést. Egymást követték a bahsi mesterek, egyik trió jött a másik után. A jurta falai kizárták a népünnepély zaját, itt bent az énekesek a kísérő *dutar* és *gidzsak* hangszerekkel együtt elvarázsolták a hallgatóságot. Végül még a *medeniyet evibe* 'kultúrház' is elmentünk, ahol a szép türkmén lányok és fiúk mutatták be népi táncaikat. A helyi *hakem* 'polgármester' asszony azonban már a kezdetekben sem fogadott minket túl szívesen, és hamar híre jött, hogy a rendőrség is elkezdett érdeklődni utánunk, jobbnak láttuk hát, hogy tovább álljunk.

Tahir aga egyik ismerőseinek házában folytattuk a gyűjtést estig bahsikkal és számos asszonnal. Magam is megpróbálkoztam a gidzsakkal, ez a hegedű után nem tűnt reménytelennek. Összebarátkoztam a mesterrel, akivel a magyar és a türkmén zene közös szálait próbáltuk bogozgatni türkmén nyelven. Megbeszéltük, hogy másnap a Karakum sivatagban újra találkozunk.

Egy zarándokhelyen éjszakáztunk, Parau Bibi egy női szent, aki Dzsingisz kán lovasai elől menekült, a hegy kinyílt előtte, átengedte, majd újra bezárult, hogy üldözői ne tudják elfogni a lányt. Erre a nevezetes helyre nem csak Türkmenisztánból, de más török országokból is jönnek emberek. Imádkoznak, a gazdagabbak megvendégelik a szegényebbeket, békés, szereteteli hangulat lengi be a helyet. A számunkra kinyitott bútor nélküli helyiségben a szőnyeg volt az ágy és a szekrényekből lehetett takarót kivenni. A műezzin hangjára és halk esti imák duruzsolására aludtunk el. Napkeltekor felsétáltam a hegyre a szent tiszteletére emelt dzsámihoz, amely mellett egy kis barlangban lehetett fohászni.

11. kép Pásztor zenél a sivatagban

Reggel korán elindultunk autóval a sivatagba a pásztorokhoz. Hosszasan haladtunk a Karakum csatorna mellett, mely ezer kilométernyiről szállítja ide a vizet, míg végre megpillantottuk az ezerháromszáz birkából álló nyájat, a szamarat, kutyákat és a két pásztort. Megérkeztünk a Karakum részének számító Csil Memet sivatagba. Egy kiszuperált teherautó volt a pásztorok szállása, a tiszteletünkre azonban leterítették a homokra egy gyönyörű szőnyeget, birkát vágtak és ettük a frissen sült húst a hússal; a hihetetlenül népes és lelkes légyhadsereget leszámítva minden nagyon barátságos és kellemes volt. Kötelezően előkerült a vodka is, és kezdődött a zene. Három énekes-dutáros bahsi volt jelen és egy gidzsakos, aki kéthúros vonós hangszerén játszott. A hangszerduó finom, mégis erőteljes hangzása fölött hangzottak fel az énekek. Gyakran egy második dutáros is beszállt, ami előnyös volt a zene tömörsége szempontjából, mert az énekesek éneklés közben csak

nagyon egyszerű kíséretet pengettek vagy épp abbahagyták a hangszerjátékot, és csak a közjátékoknál kaptak intenzívebben a húrokba.

Egész éjszaka nyolc órán keresztül szólt a zene, leszállt a nap, a sivatag teljes sötétségbe burkolózott, csak a csillagok világítottak. Itt éreztem rá a türkmén zene nagyszerűségére, itt szerettem bele a bahsik összetett művészetébe. Különösen tetszett az egyik fiatal pásztor éneke. Ő elhatározta, hogy megtanul dutáron játszani, és órákat vett az egyik mestertől. Dallamai közül több is szoros kapcsolatokat mutatott egyes ereszkedő anatóliai török és magyar népdalokhoz.

A pásztorok és a vendégek már nyugovóra tértek, és mi is lassan lefekvéshez készülődtünk a zenészekkel. Házigazdáink szeretettel közölték, hogy éjszaka jöhetnek kígyók, és zem-zemek, fő, hogy ne mozogjunk sokat, ha egy állat elkúszik mellettünk, vagy közelebről megszeglél. A kígyó is elég félelmetesnek tűnt, de az ismeretlen *zem-zem* 'sivatagi krokodil' tűnt csak igazán borzalmasnak, különösen, hogy egy kiakasztott példányát a közeli bokrokon megszeglélhettük. Egyik állathoz sem volt azonban szerencsénk az éjszaka folyamán.

Hajnalban halk énekre ébredtem. A sivatagban nincs műezzin, aki elénekelné az imára hívó dalt, ezért a kelő nap első sugarainál a két pásztor felment egy dombra, egyikük elénekelte az *ezant*, majd énekelve-hajlongva elvégezték-elénekeltek szokásos iszlám szertartásukat. A természet sivatagi templomában legalább olyan lenyűgöző hatása volt ennek az egyszerű, bensőséges jelenetnek, mintha a párizsi Notre Dame-ban ültünk volna egy misén. Bámul az ember, ezek az emberek ha kell zenélnek, ha kell felszolgálnak, birkát vágnak vagy éppen misét celebrálnak. És mindet a megfelelő méltósággal és alázattal!

A gyűjtés még hetekig folyt, 16 faluban, 150 adatközlőtől, 20 órányi videófelvételt készítettem 400 dallamról, a tájakról, a szokásokról. Beszereztem a fontosabb lemezeket, könyveket és előkészítettem a következő utat is. Mindez igen jó alapot ad a türkmén *jomut* törzs zenéjének részletes leírásra.

Végül hadd szóljak egy két szót a már körvonalazódó zenei tanulságokról. A türkmén népzene alaprétegei erős szerkezeti és néha dallami hasonlóságokat mutatnak az azeri népzenevel. Ugyanakkor meglehetősen eltérnek az anatóliai népzeneétől és a pentaton északi török népzeneétől is. A nagyobb formák, ezen belül szabályos négysoros, ereszkedő dallamok csak a félprofesszionális énekmondók repertoárjában fordulnak elő. Ezek között több olyan dalt vettem fel, melyek más török népek illetve a magyarok zenéjének egyes stílusaiba besorolhatók. Becsléseim szerint ez a repertoár mintegy 100-200 dallamból áll, és még komolyabb kutatást igényel. Mindenesetre, ahogy más déli török népeknél is jellemző, a pentatóniának itt sincs nyoma.

A gyűjtött türkmén dalok szövegei

№ 1: Fiatal türkmén lányok és asszonyok csapatának gyors éneke, türkmén népdal - Genç Türkmen kızlarının ve kadınlarının bir araya gelerek yaptığı hareketli türküsü. Seslendiren: kolektif

Türkménül	Törökül
Ak samavar gaynadiň Ak şekerler yayradiň, Galkınış zamanamda Gızlarmızı oynadiň.	<i>Ak semaver kaynadın Ak şekerler yayradın, Kalkınma zamanında Kızlarımızı oynadın.</i>
Agam görev, giňiri gır Agam görev, giňiri gır	<i>Ağam görsene, siniri kırsana, Ağam görsene, siniri kırsana.</i>
Gızıl gızıl horazlar Harmanda yar-yar Öylenmedik yigitler Armandadır yar-yar.	<i>Kızıl kızıl horazlar Harmanda yâr-yâr Evlenmemiş yiğitler, Armandadır yâr-yâr.</i>
Agam görev, giňiri gır Agam görev, giňiri gır	<i>Ağam görsene, siniri kırsana, Ağam görsene, siniri kırsana.</i>
Ihhımmıl Ihhımmıl Ah-ha ah-ha Ihhımmı	<i>Ihhımmıl Ihhımmıl Ah-ha ah-ha Ihhımmıl.</i>

№ 2a: Türkmén lányok gyors tánca, a függetlenségükřöl szóló dal kíséretében. Előadója egy türkmén előadóművésznő - Türkmen kızlarının hareketli dansı eşliğinde çağdaş dönemle (Bağımsızlık dönemiyle) ilgili Türkmen türküsü. Seslendiren Türkmen bayan sanatçısı

Türkménül	Törökül
Dünye hayran el yetmecek bagtıña İlođlu halkına yollar yagtıla Beyik Galkınışıň guryan tagtına, Halal zähmet çekip adıň berendir.	<i>Dünya hayran el yetmeyecek bahtına İlođlu halkına yolları aydınlat, Büyük Kalkınmanın kurduđu tahtına, Halal emek çekip adını vermiştir.</i>
Beyik Galkınışıň guryan tagtına Halal zähmet çekip adıň berendir.	<i>Büyük Kalkınmanın kurduđu tahtına, Halal emek çekip adını vermiştir.</i>

№ 2b : (a 002a folytatása) Türkmén lányok gyors tánca, a függetlenségřöl szóló dal kíséretében. Előadója egy türkmén előadóművésznő - (002a'nın devamı) Türkmen kızlarının hareketli dansı eşliğinde çağdaş dönemle (Bağımsızlık dönemiyle) ilgili Türkmen türküsü. Seslendiren Türkmen bayan sanatçısı

Türkménül	Törökül
Cahanda görüner görüner lälik, Gutli bolsun mermer köşkli binalar Yagşılıgıñ halkıñ yadında galar Bu ömür yolunda adıñ goyup sen	<i>Cihanda görünür görünür layık, Kutlu olsun mermer köşkli binalar İyiliğın halkın yadında kalır, Bu ömür yolunda adın yazıpsın.</i>
Yagşılıgıñ halkıñ yadında galar Bu ömür yolunda adıñ goyup sen	<i>İyiliğın halkın yadında kalır, Bu ömür yolunda adın yazıpsın.</i>
Arkadag ogullı	

№ 10: Modern türkmén népdal (Balkan és Avaza megyéből), lányok és fiúk gyors tánca
Előadója egy türkmén előadóművész - Türkmen kız ve oğlanlarının hareketli dansı eşliğinde çağdaş dönemle (Balkan İli Avaza bölgesiyle) ilgili Türkmen türküsü. Seslendiren Türkmen bayan sanatçısı

Türkménül	Törökül
Sınlap cennet keşbini-ya, Mermer bina köşgüni. Sınlap cennet keşbini-ya, Mermer bina köşgüni, Dünyä sygmaz yşkymyz-a, dag aşyandır Avaza. Dünyä sygmaz yşkymyz-a, dag aşyandır Avaza.	<i>Bakıp cennet keşbini, hem Mermer bina köşkünü. Bakıp cennet keşbini, hem Mermer bina köşkünü, Dünya sığmaz aşkımız, dağ aşandır Avaza. Dünya sığmaz aşkımız, dağ aşandır Avaza.</i>

№ 12-13: Türkmén népdal, mely a türkmén "Hazaszeretö" eposzból ismert Yusuf és Ahmed ikrekröl szól. Előadója egy türkmén előadóművész - Türkmen Halk Türküsü. "Devletyar" dastanından ikizler Yusuf ve Ahmet ile ilgilidir. Seslendiren Türkmen bay sanatçısı

Türkménül	Törökül
Yedi iklim şährimiñ yarın bereyin, Yedi iklim şährimiñ-ey yarın bereyin, Kim getirirse Yusup bilen Ahmedi. Altın hazınamiñ barın bereyin, Kim getirirse Yusup bilen Ahmedi.	<i>Yedi iklim şehrimin yarını vereyim, Yedi iklim şehrimin yarını vereyim, Kim getirirse Yusuf ilen Ahmet'i. Altın hazinemim hepsini vereyim, Kim getirirse Yusuf ilen Ahmet'i.</i>
Gezsin bu dünyade-eý gövün hoşuna Edep-pervay kılsın-ey deñi-duşuna, Altın cıga täç edeyin başına, Kim getirirse Yusup bilen Ahmedi. Altın cıga täç edeyin başına,	<i>Gezsin bu dünyada gönül hoşuna Edep-pervay göstereyin arkadaşına, Altın cığa tac edeyim başına, Kim getirirse Yusuf ilen Ahmet'i. Altın cığa tac edeyim başına,</i>

Kim getirirse Yusup bilen Ahmedi.	<i>Kim getirirse Yusuf ilen Ahmet'i.</i>
-----------------------------------	--

№ 14: Türkmén népdal a "Leyla és Medzsun" eposzból. + Előadója egy türkmén előadóművész kéthúros dutar kísérettel. - Türkmen Halk Türküsü. "Leyla ile Mecnun" dastanından. Seslendiren Türkmen bay sanatçısı (iki telli dutar ile)

Türkménül	Törökül
Çıkdım güller seyran edip, Görmeyen bikarar boldum, Mecnunımı men yat edip, İlden-ile-ey sorar boldum.	<i>Çıktım güller seyran edip, Göremedim bikarar oldum, Mecnun'umu ben yâd edip, Elden-ele- sorur oldum.</i>
Çıkdım güller seyran edip, Gızlar bilen-ey meylis edip, Dovan yalı sorag edip, Gülden-güle duçar boldum.	<i>Çıktım güller seyran edip, Kızlar ilen meylis edip, Devan gibi soru edip, Gülden-güle rastlar oldum.</i>

№ 15: Türkmén népdal a "Zöhre és Tahir" eposzból. - Előadója egy türkmén előadóművész kéthúros dutar kísérettel. - Türkmen Halk Türküsü. "Zöhre ile Tahir" dastanından. Seslendiren Türkmen bay sanatçısı (iki telli dutar ile)

Türkménül	Törökül
Ay Zöhre cenanımdır-ey Mahım gız canım, Aglama Mahım can-ey gitsem gelir men. Niçik terk eder men-ey sen mähribanım, Aglama Mahım can-ey gitsem gelir men.	<i>Zöhre cenanımdır-ey Mahım kız canım, Ağlama Mahım can-ey gitsem gelirim. Niçik terk eder ben-ey sen mehribanım, Ağlama Mahım can-ey gitsem gelirim.</i>

№ 16: Türkmén népdal a "Zöhre és Tahir" eposzból. Előadója egy türkmén előadóművész kéthúros dutar kísérettel. - Türkmen Halk Türküsü. "Zöhre ile Tahir" dastanından. Seslendiren Türkmen bay sanatçısı (iki telli dutar ile)

Türkménül	Törökül
(ey) Hoş gal indi Zöhre canım, Ayra düşdüm dildar indi Behişt hünharım, eyvanım, Hara döndüm gülzar indi.	<i>Hoş kal artık Zöhre canım, Ayra düştüm dildar şimdi. Behişt hünharım, eyvanım, Hara döndüm gülzar şimdi.</i>
(ey) Ataň gazap donun geyip, Bizni kılar-ov gözden gayıp, Yüzüň yırtıp saçıň yayıp-ey Bolmagay her yan gamhor indi	<i>Baban kazap donunu giyip, Bizi yapacaktır gözden kayıp, Yüzün yırtıp saçın yayıpsın Yeter olma gamhor şimdi.</i>

Vey dad, hey, hıy hıy hıy, Ay, gel yar-ov köydüm yarım.	<i>Vey dad, hey, hıy hıy hıy, Ay, gel yar-ov köydüm yarım.</i>
--	--

№ 17: Türkmén népdal Mahtumkulu türkmén költő versére. Előadója egy türkmén előadóművész kéthúros dutar kísérettel. - Türkmén Halk Türküsü. Türkmén şairi Mahtumkulunun sözlerine. Seslendiren Türkmén bay sanatçısı (iki telli dutar ile)

Türkménül	Törökül
Namarda sır berme sır saklar diyip Namart sır saklamaz diymek biläni, Biakıla akıl berseň kär etmez, Ezip gursagina guymak biläni.	<i>Namerde sır verme sır saklar diye Namert sır saklamaz söylemek ile, Akılsıza akıl versen kar etmez, Ezip onun kursağına kuymak ile.</i>

№ 18-19: Türkmén lányok népdala “ölen” az elnevezése. Előadója idős türkmén asszony - Türkmén Kızların Türküsü. Bu türkünün adına “Ölen” denilir. Seslendiren yaşlı Türkmén ninesi.

Türkménül	Törökül
Hay hay öleň haý öleň, Haydır bu gün hay öleň, Allam nesip eylese Toydur bu gün hay öleň.	<i>Hay hay ölen hay ölen, Haydır bu gün hay ölen, Allah'ım nasip etse, Toydur bu gün hay ölen.</i>

№ 24: Türkmének esővarázsló éneke
Előadója idős türkmén asszony
Türkménlerin Yağmur Duası. Seslendiren yaşlı Türkmén ninesi.

Türkménül	Törökül
Hey agalar nä gerek, Çıgım-çigim duz erek At yükünü düşürdim, Üle kesip getirdim. Doyurmanı gitmerin, Doldurmanı gitmerin Bereniň oğlu bolsun, Bermedigiň gızı bolsun. Sarı saçlı gızıň bolsun, Gara gupak olguň bolsun, Eşeklice babaň bolsun	<i>Ey ağalar, ne gerek, Çıgım-çigim tuz gerek At yükünü indirdim, Üleş kesip getirdim. Doyurmadan gidemem, Doldurmadan gidemem. Verenin oğlu olsun, Vermeyenin kızı olsun. Sarı saçlı kızın olsun, Kara gupak oğlun olsun, Eşeklice deden olsun</i>

Torumlıca mamaň bolsun.	<i>Develice ninen olsun.</i>
Ulus ili gördüňmi?!	<i>Ulus-ili gördün mü?</i>
Hudaya salam berdiňmi?!	<i>Huda'ya selam verdin mi?</i>
Şu aylarıň içinde	<i>Bu ayların içinde</i>
Yagniň yağşın gördüňmi?!	<i>Yağmur yağdığını gördün mi?!</i>
Allov,	<i>Allahu ekber!.....</i>
Yağış yagdır yağış yagdır....	<i>Yağmur yağdır, yağmur yağdır..</i>
Yağış yagyar yağış yagyar....	<i>Yağmur yağıyor, yağmur yağıyor</i>

№ 25 (MONCUKATDI): Türkmén lányok népdala, “mondzsukatdi” elnevezése a *boncuk* ‘gyöngy’ és *atdi* ‘dobta’ szavakból származik. Fialat hajadonok éneklik és táncolják. Csak az vehet benne részt, akinek van saját gyöngye. Akié előkerül, annak a vágyát, óhaját éneklik meg.

Előadói türkmén lányok - Türkmen Kızların Türküsü. Bu türkünün adına “Moncukatdi” (Boncuk + atmak) denilir. Evlenmemiş olan genç kızlar oynarlar bu oyunu. Oyna katılmanın için mutlaka her kişinin kendi boncuğu olması şarttır. Kimin boncuğu çıksa o kız kendi arzu, isteğini dile getirirler.

Seslendirenler Türkmen kızları

Türkménül	<i>Törökül</i>
Moncukları atıň	<i>Boncukları atınız</i>
Gök moncuk, Gızıl moncuk, Yaşıl moncuk, Ak moncuk, Sarı moncuk, Mele moncuk....	<i>Mavi boncuk, Kırmızı boncuk, Yeşil boncuk, Ak boncuk, Sarı boncuk, Kumral boncuk....</i>
Ak telpegiň dar yalak, Töverekde bar yalak Bariň aydiň şol yara, Meniň gövnüm dar yalak, Meniň gövnüm dar yalak.	<i>Ak kalpağın dar gibi, Bu çevrede var gibi Gidin söyleyin o yâra, Benim gönlüm dar gibi, Benim gönlüm dar gibi.</i>
Moncuğı çıkarıň! Gızlar, gızıl moncuk.	<i>Boncuğu çıkarınız! Kızlar, kırmızı boncuk.</i>
Ak tovuk, ala tovuk, Säher gıgıryan tovuk, Men yara näme diýdim Yar yüzi menden sovuk, Yar yüzi menden sovuk. Yar yüzi menden sovuk.	<i>Ak tavuk, ala tavuk, Sabah hp öten tavuk, Ben yâra ne dedim ki? Yâr yüzü benden soğuk, Yâr yüzü benden soğuk. Yâr yüzü benden soğuk.</i>

Moncugı çıkarıň! Gızlar, gök moncuk.	<i>Boncuđu çıkarınız! Kızlar, mavı boncuk.</i>
Kesipdir-ä kesipdir, Elim pıçak kesipdir. Al yaňak gırmız dodak Gör kimlere nesipdir, Gör kimlere nesipdir.	<i>Kesiptir-a kesiptir, Elimi bıçak kesiptir. Al yanak kırmızı dudak Bak, kimlere nasiptir, Gör, kimlere nasiptir.</i>
Moncugı çıkarıň! Gızlar, bu meniň öz moncugım.	<i>Boncuđu çıkarınız! Kızlar, ya bubenim kendi</i>

№ 28 (HÜVDİ): Türkmén anyák népdala, “hüvdi” az elnevezése, általában gyerekek megnyugtatóására, elaltatására éneklik. Előadója idős türkmén asszony. - Türkmén annelerinin türküsü. Bu türkünün adına “Hüvdi” denilir. Genelde çocukları rahat uyutmak için kullanılır. Seslendiren yaşlı bir Türkmén annesi.

Türkménül	<i>Törökül</i>
..... Hurma dodaklı Sonam, Seni allan edeyin. <i>Hurma dudaklı Sunam, Ben seni ninnileyim.</i>
Hüv, hüv, hüv, hü-üw!	<i>Hüv, hüv, hüv, hü-üv!</i>
Gülüm, gülüm, gül ıslım, Gülüm bagda iymişim. Daglarda ceren gördüm, Öz gülümüň yürüşi.	<i>Gülüm, gülüm, gül kokulum, Gülüm bağdaki yemişim. Dağlarda ceylan gördüm, Öz gülümün yürüyüşü.</i>
Hüv, hüv, hüv, hü-üw!	<i>Hüv, hüv, hüv, hü-üv!</i>
Allalamam gelişer, Gelişiklim sen sen Sonam, Hüvdüleşem yaraşar, Yaraşıklım sen Sonam.	<i>Ninni söylesem güzel olur, Sunam benim güzelim, Ninni söylesem yakışır, Sunam benim yakışıklım</i>
Hüv, hüv, hüv, hü-üw!	<i>Hüv, hüv, hüv, hü-üv!</i>
Allan allası gelir, Yatsa ukusu gelir, Uzun-uzak yollardan, Sonaň dayısı gelir.	<i>Ninni ile uyum sağlar, Yatsa uykusunu alır, Uzun-uzak yollardan, Suna'nın dayısı gelir.</i>
Hüv, hüv, hüv, hü-üw!	<i>Hüv, hüv, hüv, hü-üv!</i>

№ 30 (DAMAK LALESİ): Türkmén lányok népdala “Damak Lalesi” az elnevezése. Hajadon lányok éneklik, miközben a torkukat finoman ütögetik. Előadói fiatal türkmén lányok. Türkmén kızlarının söyledikleri türkü. Bu türkünün adına “Damak Lalesi” denilir. Läleyi

evlenmemiş olan genç kızlar söylerler. Onlar Läleyi söylediklerinde boğaza/ damağa / gırtlığa hafifce vurarak seslendirirler. Seslendirenler Türkmen kızları

Türkménül	Törökül
Çuňňur guya daş atsaň-a Çümer gider ece can-a, Yat illere gız berseň-ä Yiter gider ece cana-a.	<i>Deri kuyuya taş atarsan, Batar gider anneciğim, Yâd illere kız verirsen, Yiter gider anneciğim.</i>
Hay läle-le läle can-a, Hay läle-le läle can-a. Hay läle-le läle can-a, Hay läle-le läle can-a.	<i>Hay läle-le läle can-a, Hay läle-le läle can-a. Hay läle-le läle can-a, Hay läle-le läle can-a.</i>

№ 31 (HÖVLÜM-HÖVLÜM TÜRKÜSÜ): A türkmének szoktak a háziállataiknak is énekelni. Ha tevének, teveborjúnak szól, akkor “hörelem” az elnevezése, de ha tehénnek, vagy kisborjúnak, akkor “hövlüm”. Ez esetben az előadó türkmén asszony fejte a saját tehenét. Előadója egy türkmén asszony. - Türkmenlerde evcil hayvanlarla ilgili söylenen türküler vardır. Bunlara deve ve deve yavrusuyla ilgili olan “Hörelem”; inek ve inek yavrusuyla ilgili olan “Hövlüm” türküleri göstermek olur. Bu örnekte Türkmen kadını “Hövlüm” türküsüyle kendi ineğini sađmaktadır. Seslendiren bir Türkmen kadını

Türkménül	Törökül
Urba guzım, urba guzım, Hövlüm-hövlüm. Urba guzım, urba guzım, Hövlüm-hövlüm.	<i>Diři Kuzum, Diři Kuzum, Hövlüm-hövlüm. Diři Kuzum, Diři Kuzum, Hövlüm-hövlüm.</i>
Urba guzım böküp gelyär, Ak süydüni döküp gelyär, Eyesine bakıp gelyär, Urba guzım, urba guzım.	<i>Diři Kuzum koşup geliyor, Ak sütünü saçıp geliyor, Sahibine bakıp geliyor, Diři Kuzum, Diři Kuzum.</i>
Hövlüm-hövlüm. Urba guzım, urba guzım, Hövlüm-hövlüm.	<i>Hövlüm-hövlüm. Diři Kuzum, Diři Kuzum, Hövlüm-hövlüm.</i>

№ 36 (HÜVDİ / NİNNİ): Türkmén anyák népdala, “hüvdi” az elnevezése. Általában altatóként hangzik el. Előadója egy idős türkmén anya. - Türkmen annelerinin türküsü. Bu türkünün adına “Hüvdi” denilir. Genelde çocukları rahat uyutmak için kullanılır. Seslendiren yaşlı bir Türkmen annesi.

Türkménül	Törökül
Hüvdi, hüvdi, hüvdi, hey!	Hüvdi, hüvdi, hüvdi, hey!
Allan allan etmäne, Käşge elim boş bolsa, Otla münüp-a gitmäne, Dayıň-a özi baş bolsa.	Sana ninni söylemeye, Keşge elim boş olsaydı, Trene binip gitmeye, Dayın kendisi başkan olasaydı.
Hov, balım-a hov, hov, Hov, canam hov, hov!	Hov, yavrum, hov, hov, Hov, canam hov, hov!
Yatsa yatası geler, Yatıp-a ukusun alar, Uzak-uzak yollardan, Dayı-dayzası geler.	Yatsa yatası gelir, Uyuyup ukusunu alır, Uzak-uzak yollardan, Dayı-teyzesi gelir.
Hov, hey, hov hov..!	Hov, hey, hov hov..!

№ 37 (HÜVDI / NİNNİ) Hüvdi / altató

Alla edem hıyyalain-a hıy
Hıyya edem balu huv,
Hıyyalayın
Hıy alla huv, Allayain-a govca zada
Hüvdi, hüvdi, hüvdi, hey!

Aylanayın seniň atlarıňdan-a
Övrüleyin seniň-a boylarıňdan,

№ 38 (HÜVDI / NİNNİ) Hüvdi / altató

Meniň balam yatıpdır,
Gızıl güle batıpdır.
Oyatmaň maň ballımı,
Süyci uka gidipdir.

Alla, alla, hüv alla,
Meniň balım-eý yat alla!

№ 39 (HÜVDI / NİNNİ) Hüvdi / altató

Alla edin hıya edin

Aylanayın seniň atlarıňdan-da,

Övrüleyin seniň-ä boylarıňdan.

№ 40 (HÜVVDI / NİNNİ) Hüvdi / altató

Canım oglum
ıyyalar eder men oglum
özüm oglum üy,
ballıca bābegim ıyya
Adı yagşım-a

№ 41 (HÜVVDI / NİNNİ) Hüvdi / altató

Hüvdi
hüvdülän men sen
Allay alay al bolar

Ballım gider oyuna
Don biçeyliň boyuna,

№ 44 (LÄLE / MANİ) Läle / négy soros dal

Agaç agaca bakar,
Arasından suv akar,
Kenar üçin parhı yok,
Ikisini deň yakar.

Ay läle can, läle can-ey
Aydıň läle, läle can-eý.

Gitdim çeşme başına,
Büdräp degdim daşına,
Söygi näme bilmedim,
Oran düşdi başıma.

Ay läle can, läle can-ey,
Aydıň läle, läle can-eý.

№ 45 (HİMMİL-HİMMİL)

№ 45 (HİMMİL-IHHIRAV)

№ 47 (HÖVLÜM-HÖVLÜM TÜRKÜSÜ) Tehénfejő népdal

Hövlím-hövlím hövlím can,
Akca süydüň-ä bergin kân.
Hövlím-hövlím, hövlím-hövlím,
Sarıgülüm-ä hövlím-hövlím.

№ 48 (AGI / AĞIT) Sirató

Atam ođlı yekece,
Käbäm bagrım bir yalñız,
Garabaşım eyesi,
On iki süññüm söyesi.

Caya gaçsam salcagım-a,
Yaga düşsem alcagım-a,
Atam ođlı yekece,
Atım donum bir yalñız.
Vay, vay, vay, vay...

Çölde canı çıkanım,
Ganı nâhak akanım,
Donı bilen gömülen,
Hey vay dünyäm yekece,
Ganı bilen yuvulan,
Hey vay canım bir yalñız.

Neneñ edip yanayın,
Yansam nirden göreyin,
Hey vay-ey, hey vay-ey,
Alar yalı odı yok,
Görer yalı günü yok,
Yigitlikde yıkıldı,
Cuvanlıkda söküldi,
Hey vay dünyäm yekece,
Atam ođlı bir yalñız.

Yigit bolup öylenmân,
Öy daşından aylanman,
Yar yağlıgın govşurman,
Gız almasın govşurman,

Yardan yaralı gitdi,
Gızdan kineli gaytdı.
Vay dünyäm vay vay.

Atam öyi yıkıldı,
Käbäm goşı döküldi,
Barcak öyüm bağlandı,
Gircek gapım dañıldı,
Hey vay dünyäm
Yansam nirden göreyin,

Avun alman avındı,
Iymin iymän düvüندی,

Alar yalı odı yok,
Görer yalı günü yok,

№ 49 (YAR-YAR / TÜRKÜ) 'Kedves-Kedves' népdal

At bağlamañ arpanıñ,
Samanına yar-yar.
Gız bermäñler yigidiñ,
Yamanına yar-yar.

Bukcaçılañ bağını,
Bağladılar yar-yar,
Enesiniñ yüregni,
Dagladılar yar-yar.

Gandı şeker ezilen,
Çaydır bu gün yar-yar,
Çar tarapdan dost geler,
Toydur bu gün yar-yar.

Gider sen-ä, gider sen,
Gelermisiñ yar-yar,
Öñki yalı mähriban
Bolarsıñmı yar-yar.

Gızıl gızıl horazlar
Harmandadır yar-yar,

Öylenmedik yigitler,
Armandadır yar-yar.

№ 51 Népdal

Gün hancarnı gökden yere inende,
Güne garşı dogan Ayı, güzel sen!
Ussa Cagfar işi, sencap cüppesi,
Ispıhanda gurlan yayı, güzel sen!

Saçbagıñ ucunıñ simdir işmesi,
Üstüñden yol düşse, kındır aşması,
Agzıñ abı-hayat, Zemez çemişesi,
Ayn-al bakı suvnuñ layı, güzel sen!

Her kim güyçli bolsa, oña “pir” diyrler,
“Dertli guluñ dermanını biyr” diyrler,
“Gavunıñ govsunu şagal iyr” diyrler,
Ikbali bendäniñ payı, güzel sen!

Ovaziñ Çın-Maçın, daglar aşası,
Seni görenleriñ aklı çaşasy,
Hindistaniñ reñkli gızıl şişesi,
Surayı çilimniñ nayı, güzel sen!

Gızıl diysem – gızıl, al diysem – al sen,
Hindistanda – şeker, Bulgarda – bal sen,
Işk bilen açılan bir taze gül sen,
Yusup-Züleyhaniñ tayı, güzel sen!

Magtımğulı halkdan sırın gizlese,
Dişini uşadıñ, yalan sözlese,
Ovalda, ahırda eyäm gözlese,
Garıp biçäräniñ payı, güzel sen!

“Gavunıñ govsunu şagal iyr” diyrler,
Ikbali bendäniñ payı, güzel sen!

№ 71 (LÄLE / MANİ) négyrosos népdal

Ösyär gıymat yagmasana,

Maksat-mırada yetene,
Zähmetden bagt tapana,
İlim boldı Garaşsız-a.

Haylevi lälevi lälevi läle,
Canavı lälevi lälevi läle.
Haylevi lälevi lälevi läle,
Canavı lälevi lälevi läle.

№ 77 (HÜVVDI / NİNNİ) Altató

Alla-alla al biter,
Nar agaca gül biter,
İki yaşa baranda,
Sayrap duran-a dil biter.
Hüv, hüv,
Hüv, hüv!

№ 78 (HÜVVDI / NİNNİ) Altató

Allan-allan yağşdır,
Al palasıñ nagşdır,
Bir agası tüydükçi,
Bir agası bagşdır.
Hüv, hüv,
Hüv, hüv!

№ 79 Népdal

Berimsiz beglerden, bahıl baylardan,
Çöle çıksañ, erkek çopan yağşdır.
Golı giñ, köñli dar çıkımsız handan,
İşiñ düşse, mert galtaman yağşdır.

Golı giñ, köñli dar çıkımsız handan,
İşiñ düşse, mert galtaman yağşdır.

Yigidi yok eder yoksuzluk dert hem,
Gayratsız yigitden govudur it hem.
Bigadır gardaşdan gadırlı yat hem,
Nadan dostdan dana düşman yağşdır.

Bigadır gardaşdan gadırlı yat hem,
Nadan dostdan dana duşman yağşdır.

Bu dünyäñ malı diyip geçmäñ yağşdan,
Irak otur muhabbetsiz kişiden
Betlagam yoldaşdan yaman goñşudan,
Yuşaşca ayrılıp gaçan yağşdır.

Betlagam yoldaşdan yaman goñşudan,
Yuşaşca ayrılıp gaçan yağşdır.

Zelili bar zatdan ölümdir gatı,
Ölümden-de gatı kişi minneti,
Mollalar övseler ol kıyamatı,
Goysalar bu yagtı cahan yağşdır.

Mollalar övseler ol kıyamatı,
Goysalar bu yagtı cahan yağşdır.

Goysalar bu yagtı cahan yağşdır.

№ 82 (GAZAL KÜŞTDEPDİ / GAZEL HALK TÜRKÜSÜ) İfrai népdal

Her kişiniñ özüne mınasıp
Yarı bolmaz dünyäde.
Her kişiniñ özüne mınasıp
Yarı bolmaz dünyäde.
İki dilli bivepanıñ
Malı bolmaz dünyäde.

Geçme namart köprüsinden,
Goy aparsın sil seni.
Geçme namart köprüsinden,
Goy aparsın sil seni.
Yatma tilki sayasında,
Goy iysin arslan seni.

№ 89 (GAZAL KÜŞTDEPDİ / GAZEL HALK TÜRKÜSÜ) İfrai népdal

Toylarımız goşa-goşa-ya,

Yürekler gelyär coşa.
Şu günlere yetiren,
Arkadag uzak yaşa.

Insanperver yürekli,
Aslı halal çörekli.
Allam uzak yaş bersin,
Arkadagım gerekli.

Depe depeden beyik,
Depeden inen keyik,
Garaşsyz Türkmenistan,
Hemme döwletden beyik.

Hop hop hop
Ey hopba-ha!

№ 92 (YAGIN BARADA LÄLE / YAĞMUR İLE İLGİLİ MANİ) esővarázsló ének

Yagış yagara geldi,
Saman suvara geldi,
Heycanelek, canelek,
Gızlar oynara geldi.

Yag yaganagım, guy guyanak,
Ös saçım ös, ösmeseň bes,
Atıma duşak, bilime guşak.
Atıma duşak, bilime guşak.

Yag yaganak, guy guyanak,
Yag yaganak, guy guyanak.

№ 93 (YAGIN BARADA LÄLE / YAĞMUR İLE İLGİLİ MANİ) esővarázsló ének

Yagmır yagar gübürdäp,
Şabga yagar şabırdap.
Yag yaganak oynalıň,
Guy guyanak oynalıň,
Günem çıkar gülbüräp,
Älemgoşar yalbırap.

Ös saçım men öreyin,
Ösmeseñ bes, darayın,
Ös saçım men öreyin,
Ösmeseñ bes darayın,

Yagış yagara geldi,
Saman suvara geldi,
Heycanelek, canelek,
Gızlar oynara geldi.

Ös saçım ös, ösmeseñ bes,
Ös saçım ös, ösmeseñ bes.
Atıma duşak, bilime guşak.
Atıma duşak, bilime guşak.

Atıma duşak, bilime guşak.
Atıma duşak, bilime guşak.

Atıma duşak, bilime guşak.
Atıma duşak, bilime guşak.
Atıma duşak, bilime guşak.
Atıma duşak, bilime guşak.

Gün çıkdı, gülälele çıkdı,
Harman başına cäcek çıkdı.
Heycanelek, canelek,
Harman başına cäcek çıkdı.

№ 94 (GARAŞSIZLIK BARADA LÄLE / BAĞIMSIZLIK HAKKINDA MANİ) - Dal a füğgetlenségról

Läle, läle, läle can,
Aydıñ gızlar läle can.
Läle läle läle can,
Aydıñ gızlar lälecan.

Beyik maksat tutduk,
Ulı bagta yetdik biz,
Galkınışlar dövrüniñ,
Güli bolup bitdik biz.

Läle, läle, läle can,

Aydıň gızlar läle can.
Läle, läle, läle can,
Aydıň gızlar lälecan.

Uzın-uzın cülgeler,
Suvdan sovuk kölgeler,
Galkınyar Türkmenistan,
Yılba-yıldan beygeler.

Läle, läle, läle can,
Aydıň gızlar läle can.
Läle, läle, läle can,
Aydıň gızlar lälecan.

№ 96 (BOY BOYLAMA AGISI / BOY BOYLAMA AĞITI) sirató száműzetésben

№ 191 TÜRKMEN HALK TÜRKÜSÜ: “SEN YETİR”, (KÖROĞLU dastanından) A Köroğlu eposzból

Türkménül	Törökül
(A-ooV) Çölde galsam, gurt-gonar läşime (ey), läşime, Gırat meni (ey) Çandibile sen yetir, yetir (ey) Çöl yerde suvsuzlıkdan galmışam, galmışam, Gırat meni (ey) Çandibile sen yetir, yetir (ey), yör yetir	

№ 191 TÜRKMEN HALK TÜRKÜSÜ: “KABAM ANNEM KIBLEM ATAM” Szépséges anyám,
KibléM (kible ‘a mekkai irányt jelölő szent kő’) apám – türkmén népdal

Türkménül	Törökül
Ene – toprak, ata – vatan, Käbäm – ecem,(ey) Kıblam – atam. Yüregimde mesgen tutan, Käbäm – ecem, (ey) Kıblam – atam.	Ana – toprak, ata – vatan, Kabem – annem, Kiblem – babam. Yüregimde mesgen tutan, Kabem – annem, Kiblem – babam.
Belentlikde aňrı çäkdir, Kalbımız päk, gardan akdır, Siz barkañız gaygım yokdur. Käbäm – ecem,(ey) Kıblam – atam.	Yüceliğın son hattıdır, Kalbimiz pak, kardan aktır, Siz var oldukça kaygım yoktur. Kabem – annem, Kiblem – babam.
Ene mähri – günüň çoğı, Ene mähri – günüň çoğı,	Ana sevgisi – Güneşin ateşi, Ana sevgisi – Güneşin ateşi,

Ata mähri – säher çagı, Ata mähri –(ov) säher çagı, Bolmasın gözleriň çığı, Käbäm – ecem, (ey) Kıblam – atam.	<i>Baba sevgisi – seherin çagı, Baba sevgisi – seherin çagı, Olmasın gözlerin çığı, Kabem – annem, Kiblem – babam.</i>
Yelden, suvdan, otdan goran, Yelden, suvdan, otdan goran, Otdan goran, otdan goran Bela, beter, dertden goran, Bela, beter, dertden goran, Kesekiden, yatdan goran, Käbäm – ecem, Kıblam – atam.	<i>Yelden, sudan, oddan koruyan, Yelden, sudan, oddan koruyan, Oddan koruyan, oddan koruyan, Bela, beter, dertten koruyan, Bela, beter, dertten koruyan, Kesekiden, yâddan koruyan, Kabem – annem, Kiblem – babam.</i>
Mövlam saňa bersin aman, Hemra bolsun nur-ı iman, Coşdı Gurbannazar Dövcan, Käbäm – ecem, (ey) Kıblam – atam. Siz barkaňız gaygım yokdur. Käbäm – ecem, (ey) Kıblam – atam.	<i>Mevlam sana versin aman, Hemra olsun nur-ı iman, Coşdı Kurbannazar Dövcan, Kabem – annem, Kiblem – babam. Siz var oldukça kaygım yoktur. Kabem – annem, Kiblem – babam.</i>

№ 193 TÜRKMEN HALK TÜRKÜSÜ: Ugye fekete? –dal a Şahsenem és Garip című eposzból. -
“GARA DEĞİL Mİ” (Şahsenem ile Garip dastanından)

Türkménül	Törökül
Maňa gara diyen gelin, Gözleriň gara dälmi? Özüni söydüren gelin, Gaşlarıň gara dälmi?	<i>Bana kara diyen gelin, Gözlerin kara değil mi? Özünü sevdiren gelin, Kaşların kara değil mi?</i>
Gelin men seni islärin, Gül bilen seni beslärin, Gara saçını gulaçların, Örümi gara dälmi? Gara dälmi, gara dälmi? Gözleriň gara dälmi?	<i>Gelin ben seni isterim, Gül ile seni besterim, Kara saçını kulaçlarım, Örümü kara değil mi? Kara değil mi, kara değil mi? Gözlerin kara değil mi?</i>
Tolkunlanıp akar derim, Görküňe tay yokdur perim, Owadanca gören yerim, Gözleriň gara dälmi?	<i>Dalga gibi akar terim, Görküne tay yoktur perim, Yakışıklı gören yerim, Gözlerin kara değil mi?</i>
Garacaoğlan diyir enşalla, Görenler diyer Alla, Gara donlı Beytullaniň Örtüsü gara dälmi?	<i>Karacaoğlan der enşallah, Görenler der Allah Allah, Kara örtülü Beytullah'ın Örtüsü kara değil mi?</i>

№ 195 TÜRKMEN HALK TÜRKÜSÜ: Megtette – türkmén népdal a Şahsenem és Garip című eposzból - “EYLEDİ” (Şahsenem ile Garip dastanından)

Türkménül	Törökül
Bir kâse mey içip, boldum divana, gel-e divane, Hür kızlar bilen yar-ey çıkar seyrana Pelegiň elinden yar-ey geldim amana, Bu dünyede aklımı-ey hayran eyledi, Hayran eyledi.	<i>Bir kâse mey içip, oldum divane, gel-e divane, Hûri kızlar ile yar-ey çıkar seyrana, Feleğın elinden yar-ey geldim âmâna, Bu dünyada aklımı-ey hayran eyledi, Hayran eyledi.</i>
Bu dünyede bolmaz işler köp bolar gel-e k bolar, Miveli ağaçlaň yaprağı solar, Niceler vagtına yetmeyen öler, Birnicäniň bagrını giryan eyledi. Giryân eyledi.	<i>Bu dünyada olmaz işler çok olur gel-e çok olur Meyveli ağaçların yaprağı solur, Niceler vaktine yetmeden ölür, Birnicenin bagrını giryân eyledi. Giryân eyledi.</i>
Yalançıda cefa bilen cebrim bar, Niceler vagtına yetmeyen öler, Aşıklarda Garıp bilen Şasenem, Işk yolunda bagrını giryan eyledi.	<i>Yalancıda cefa ile cebrim var, Niceler vaktine yetmeden ölür, Âşıklarda Garıp bilen Şasenem, Aşk yolunda bagrını giryân eyledi.</i>

Második bahşi - İkinci bir Bahşi

Türkménül	Törökül
Bir gözeliň vaspını diysem, Ay diysem, Aya meňzär. Egnine geyen ala (dad-ey yar-ey) Ay diysem, Aya meňzär. Meňzär, bir kâse bala meňzär.	<i>Bir güzelin vafını desem, Ay desem, Aya benzer. Eğnine giyeni ala, Ay diysem, Aya benzer. Benzer, bir kâse bala benzer.</i>

№ 196 TÜRKMEN HALK TÜRKÜSÜ: Holdhoz hasonló – türkmén népdal - “AYA BENZER”

Türkménül	Törökül
Bir gözeliň vaspını diysem, Ay diysem, Aya meňzär. Egnine geyen ala Ay diysem, Aya meňzär. Meňzär, bir kâse bala meňzär.	<i>Bir güzelin vafını desem, Ay desem, Aya benzer. Eğnine giyeni ala, Ay diysem, Aya benzer. Benzer, bir kâse bala benzer.</i>
Gara hotaz bar başında, Bellidir gızlaň içinde	<i>Kara hotaz var başında, Bellidir kızların içinde</i>

Sallanıp suva geçende, Ay diysem, Aya meňzär. Meňzär, bi kâse bala meňzär.	<i>Sallanıp suya geçtiğinde, Ay desem, Aya benzer. Benzer, bir kâse bala benzer.</i>
--	--

№ 199 TÜRKMEN HALK TÜRKÜSÜ: Lángra lobbantó – türkmen népdal. “ÇAĞDIR BU ÇAĞDIR”

Türkménül	Törökül
Ölçerme odumy, gozgama derdim, Dert başımdan aşan çagdır bu çaglar. Nadanmışım bir bivepa til berdim, Yardan köňlüm sovşan çagdır bu çaglar.	<i>Kurcama odumu, karıştırma derdim, Dert başımdan aşan çağdır bu çağlar. Nadanmışım bir vefasıza gönül verdim, Yârdan gönlüm soğuşan çağdır bu çağlar.</i>
Şunça cepa çekdim bolmadı tayım, Bu nalışım eşit nedir Hudayım Gökdäki rövşenim, yıldızım, ayım, Halka gurap yaşan çagdır bu çaglar	<i>Fazla cefa çektim olmadı tayım, Bu nalışım işit nedir Hudayım Gökteki ruşenim, yıldızım, ayım, Halka kurap yaşan çağdır bu çağlar.</i>
Men dönsemem köňlüm yardan dönen yok Yar zalımdır maňa rehmi inen yok, Meniň bu halıma bile yanan yok, Sınama ot düşen çagdır bu çagdır.	<i>Ben dönsem de gönlüm yârdan dönen yok Yar zalımdır bana rehmi inen yok, Benim bu halime bile yanan yok, Sineme od düşen çağdır bu çağlar.</i>
Şunça cepa çekdim bolmadı tayım, Bu nalışım eşit nedir Hudayım Gökdäki rövşenim, yıldızım, ayım, Halka gurap yaşan çagdır bu çaglar.	<i>Fazla cefa çektim olmadı tayım, Bu nalışım işit nedir Hudayım Gökteki ruşenim, yıldızım, ayım, Halka kurap yaşan çağdır bu çağlar.</i>
Seydi diyer, baş alıp giderin her yan, Uçara ganat yok, gonara perman, Aydaver canımda galmasın arman, Däli köňlüm coşan çagdır bu çaglar, Ot sınama düşen çagdır bu çaglar.	<i>Seydi söyler, baş alıp giderim her yan, Uçara kanat yok, inere ferman, Sen söyle ki canımda kalmasın arman, Deli gönlüm coşan çağdır bu çağlar, Od sineme düşen çağdır bu çağlar.</i>

№ 200 TÜRKMEN HALK TÜRKÜSÜ. –dal a Köroğlu című eposzból. “GÖROĞLU” dastanından

Türkménül	Törökül
Toy tutmuşım Çandıbilň düzündä, Begler gutlaň bu gün Näzliň toyunu. Duşman köp bolupdyr meniň kasdymda, Begler gutlaň bu gün Näzliň toyunu.	<i>Toy tutmuşum Çandıbel'in düzündä, Begler gutlaň bu gün Näzliň toyunu. Duşman köp bolupdyr meniň kasdymda, Beyler kutlayın bu gün Nezli'nin toyunu.</i>
Meylisimde saz-söhbetler guruňlar, Gol govşurup hizmatımda duruňlar. Aga-begler altın kâse alıňlar,	<i>Meylisimde saz-söhbetler kurunlar, Kol kavşurup hizmetimde durunlar. Ağa-beyler altın kâse alınlar,</i>

Begler gutlaň bu gün Näzliň toyunu. Hemmäň gutlaň bu gün Näzliň toyunu.	<i>Beyler kutlayın bu gün Nezli'nin toyunu. Hepiniz kutlayın bu gün Nezli'nin toyunu.</i>
Bäş menzilden arap atlar çapılsın, Her menzilde sermest guzı gapılsın, Beglerime ağır halat yapılsın, Begler gutlaň bu gün Näzliň toyunu. Hemmäň gutlaň bu gün Näzliň toyunu.	<i>Beş menzilden Arap atlar koşturulsun, Her menzilde sermest kuzu kaptırılsın, Beylerime ağır halat yapılsın, Beyler kutlayın bu gün Nezli'nin toyunu. Hepiniz kutlayın bu gün Nezli'nin toyunu.</i>
Görogli beg gurdy söhbet sazları, Kölünde garkıldar guba gazları, Toya gelen ähli türkmen gızları, Gızlar gutlaň bu gün Näzliň toyunu, Hemmäň gutlaň bu gün Näzliň toyunu.	<i>Göroğlü bey kurdu sohbet-sazları, Gölünde ötüşer ördek kazları, Toya gelen bütün Türkmen kızları, Kızlar kutlayın bu gün Nezli'nin toyunu, Hepiniz kutlayın bu gün Nezli'nin toyunu.</i>

№ 201 Árvízzel – türkmen népdal Mahtumkulu verséból - Adı: sel ile, yazarı: Mahtumkulu

Türkmenül	Törökül
Belent daglarıň başında, Bulut oynar sil biläni, Goç yigide toydur-bayram, Her iş gelse il biläni.	<i>Büyük dağların başında, Bulut oynuyor sel ile, Koç yiğide düğün hem bayram, Her iş gelse il (ulus)ile.</i>
Dil bilenler güň bolupdır, Altın, kümüş (ä) zeň bolupdır, Altın, kümüş (ä) zeň bolupdır, Peşe haçan deň bolupdır, Ugraşanda pil biläni? Peşe haçan deň bolupdır, Ugraşanda pil biläni?	<i>Dil bilenler sağır olmuştur, Altın, gümüş pas almıştır, Altın, gümüş pas almıştır, Sivrisinek ne zaman denk olmuştur, Yaklaşınca fil ile? Sivrisinek ne zaman denk olmuştur, Yaklaşınca fil ile?</i>
Otlaga gaçar buzavlar, Öňün başlar yağşı gävler, Öňün başlar yağşı gävler, Tanalar ol has bedevler, Köne, yırtık cul biläni (ov).	<i>Otlaga gaçar buzavlar, Öňün başlar yağşı gävler, Öňün başlar yağşı gävler, Tanalar ol has bedevler, Köne, yırtık cul biläni.</i>
Hak bendesi haka çapar, Yaman öz pälinden tapar, Magtımguılı, aybın yapar, İş, gılic-u til biläni. Magtımguılı, aybın yapar,	<i>Hak bendesi haka çapar, Yaman öz pälinden tapar, Magtımguılı, aybın yapar, İş, gılic-u til biläni. Magtımguılı, aybın yapar,</i>

№ 202 türkmén népdal, Balkan megyéből, Yahsalı Gurban verséből

(Hep)Adamıñ yüregi gövni garramaz,
 Adamıñ yüregi gövni garramaz,
 Yürek öñki yalı yaş gidip baryar.
 Dert, acal gelcegni bizden soramaz,
 Ençe gül yüz adam-(ey) daş gidip baryar.
 Dert, acal gelcegni (ov) bizden soramaz,
 Ençe gül yüzli adamlar daş gidip baryar.

Hemmämiz bir Muhammediñ ummatı,
 Bir-bire goyalıñ sılag-hormatı,
 Can saglıkdir adamzadıñ gımmatı,
 Demire çalşılıp (ey) diş gidip baryar.
 Can saglıkdir adam(ov)zadıñ gımmatı,
 Demire çalşılıp diş gidip baryar.

Saçlarını boyap, [ey boy] gara, gızıla,
 Reñk hökman dälidir (ey) aslı gözele,
 Saç boyap, gaş yolmak yokdı ozal-(a),
 Reñke boyalıp hey saç gidip baryar.
 Saç boyap, gaş yolmak yokdı ozal-(a),
 Reñke boyalıp hey saç gidip baryar.

Gurban aytmaz kişä erbet sözünü,
 Hiç kim yaman görmez (ey) ogul-gızını,
 Birnäçe adam görmän [ov] perzent yüzünü,
 Dünyä gurı gelip, boş gidip baryar.
 Birnäçe adam görmän [ov] perzent yüzünü,
 Dünyä gurı gelip, boş gidip baryar.
 Demire çalşılıp diş gidip (ey) baryar.
 [ay] Reñke boyalıp saç gidip baryar.
 Eyyyy, ha...

№ 203 türkmén népdal

(Hep) Gül duymaz öz solcagını,
 (Hep) Gül duymaz öz solcagını,

Gül duymaz öz solcagını,
Köki gurap galcagını,
Candar haçan ölceğini,
Bilyän däldir adamlar!

Nan iyemez dişler gädik,
Nan iyemez dişler gädik,
Kör hoşdur gezseñ idip,
Mert yalanı çın edip,
Gülyän däldir adamlar!
Mert yalanı çın edip (ov),
Gülyän däldir adamlar!

(ay) Dursañ nadan yüzüne,
(ay) Dursañ nadan yüzüne,
Inanmanı sözüne (ov),
Garıp baylañ gözüne(ov),
İlyän däldir adamlar!
Garıp baylañ gözüne,
İlyän däldir adamlar!

(hay) Şahır geçdi elenip,
Bizarladı (ov) dilenip,
Şahır geçdi elenip,
Bizarladı (ov) dilenip,
Yigrimi baş dolanıp,
Gelyän däldir adamlar!
Yigrimi baş dolanıp (ov),
Gelyän däldir adamlar!

Sağlık gerek yörmäge,
Sağlık gerek yörmäge,
Giç yatıp, ir turmaga,
Baleyşem pul bermäge,
Bolyan däldir adamlar!
Baleyşem pul bermäge (ov),
Bolyan däldir adamlar!

Garıp baylañ gözüne (ov),
İlyän däldir adamlar!

№ 204 türkmén népdal az öregségről

Yaş altmışdan geçdi (ov) ey arkadaglar,
Yaş altmışdan geçdi (ov) ey arkadagım,
Agralyar, agralyar, süňňüm agralyar.
Mivesin kemeltd (ov) buysançlı baglar
Agralyar, agralyar, süňňüm agralyar.

Taňrım menden neneň geçer bu günler,
Günbe-günden etek düşyär eginler,
Gozganaňda gütürdeşyär bogunlar,
Agralyar, agralyar, süňňüm agralyar.
Gozganaysam gütürdeşyär bogunlar,
Agralyar, agralyar, süňňüm agralyar.

Gün-günden agralıp baryar-la halım,
(Ay gel halım-ov,
Agarıp baryarla garaca yalım,
(Gel yalım)
Nayınar garap dur eziz ayalım,
Agralyar, agralyar, süňňüm agralyar.

Pullı diyer bu beladan sıpma yok,
Säher turup yerden yeňil gopma yok,
Yürek öňki isgaşmak yok, öpme yok,
Agralyar, agralyar, süňňüm agralyar.
Yürek öňki isgaşmak yok, öpme yok,
Agralyar, agralyar, süňňüm agralyar.
Agralyar, agralyar, süňňüm agralyar.

№ 205 türkmén népdal, az öregségről

Gün-günden agralıp baryar-la halım,
(Ay gel halım-ov)
Agarıp baryarla garaca yalım,
(Gel yalım)
Nayınar garap dur eziz ayalım,
Agralyar, agralyar, süňňüm agralyar.

Pullı diyer bu beladan sıpma yok,
Säher turup yerden yeňil gopma yok,

(ay)Yürek öňki ısgaşmak yok, öpme yok,
Agralyar, agralyar....
Yürek öňki ısgaşmak yok, öpme yok,
Agralyar, agralyar, süňňüm agralyar.
Agralyar, agralyar, süňňüm agralyar.
Hey-hıy- he....

№ 206 türkmén szerelmesdal

Söver yarıň tarıpını aydalı,
Söver yarıň tarıpını(ov) aydalı.
Gitme ak maralım, gel maňa garşı,
Altın, kümüş, zümerretten şaylalı,
Ak goluň boynuma sal maňa garşı.

Meniň arzım söver yarıň goynunda,
Agzım yaňagında, elim boynunda,
Assa seykin basıp oynan oynunda,
Her cayı her caya gel maňa garşı.
Assa seykin basıp oynan oynunda,
Her cayı her caya gel maňa garşı.

(ay) Men arzımı söver yara yetirsem,
Tutsam ak mämeden, oynap otursam,
Gövnümde bar maksat işim bitirsem,
Emsem lebleriňden bal maňa garşı.
Köňlümde bar maksat işim bitirsem,
Emsem lebleriňden bal maňa garşı.

Seydi diyer sen sen vepalı yarım,
Al-yaşıl geypidir bakca nigarım,
Gözeller içinde sen söyen yarım,
Sen Leyli, men Mecnun çöl maňa garşı.
Gözeller içinde sen söyen yarım,
Sen Leyli, men Mecnun çöl maňa garşı.
Emsem lebleriňden bal maňa garşı.
Hey-hıı-ha.....

№ 207 türkmén népdal

Otur birzaman gaşımnda(ey) ey söygüli dildarım,

Güler yüzüni görmesem, neneň geđer (ä) meň halım,
Sen bir bagda (ey) açılğan alma bilen enarım,
Sen bolmasañ galcak däl meniň sabr-u kararım,
Döksem gözümdeň yaşı, bäreňe dolan yarım.

Yar men bagda guş bolsam heyleyläsem bakcaňda,
Ya yüpek mataň bol diyip men yerleşsem bukcaňda,
Ya gara kövüş bolup, men yelmeşsem ökcäňde,
Misil bir tavus kimin beyläk-beyläk ıkcaňda,
Döksem gözdeň yaşımı (ey), bäreňe dolan yarım.

Yoldan suva baryarkam, saňa boldum dolasım,
Mümkin bormıka selvim, birce käse suv dilesem,
A gız başıň boş bolsa, men başıma çolasam,
Men-ä seni haladım, sen gız meni halasaň,
Men bir eciz biçäre, yok derde salan yarım.

Atama diyerler Yagşı, öz adım Begencalı,
Yeriň yüzüni gözlöp, tapmadım (a) seniň yalı,
Maňa söver yar gerek, gerek däl dünyäň malı,
Garayşıňdan bezikyän, boldum divana-däli,
Döksem gözdeň yaşımı (ey), bäreňe dolan yarım.
Maňa söver yar gerek, gerek däl dünyäň malı,
Garayşıňdan bezikyän, boldum divana-däli,
Men bir eciz biçäre, yok oyun salan yarım.

№ 209 "KÖROĞLU" eposzból rızlet

Seni asdırmanam dara,
Sen onda agla, men munda.

Göroglınıň dat eläli,
Övez can gadrıň biläli,
İkimiz hemdem bolalı,
Sen onda agla, men munda.
İkimiz hemdem bolalı,
Sen onda agla, men munda.
Sen onda agla, men munda.

№ 211 türkmén népdal Bereket járásból Bekdurdı Guzuliyev szövegével, sözleri: Bekdurdı Guzuliyev, Bereket ilçesi

Dilegim köp senden yaradan Huday,
Dilegim köp senden yaradan Huday,
Taylı gözüm bilen gaşdan ayırma (ey)!
Yetirgin rısgımnı etmegin geday,
Buglı palav, ıssı nandan ayırma (ey)!

Eşret bergin ogul-gızı söymäge,
Üstünde pel-pelläp ganat yaymaga,
Beren rısgıñ emgenmäni iymäge,
Otuz iki mercen dişden ayırma(ey)!

Hıy-hıya, hıy-hıya

Hupbatsız yaşatgın mundan ötinçäm,
Hupbatsız yaşatgın mundan ötinçäm.
Vagt bergin ogul-gızım seçinçäm.
Kazam dolup bu dünyeden geçinçäm
Yassıkdaşım, yanyoldaşdan ayırma(ey)!

Gerdenimde ağır yüküm paylaşyan,
Toyuñ toylap yas günüñde aglaşyan,
Zerur bolsa, golda barım paylaşyan,
Yürek çekip goç gardaşdan ayırma(ey)!

Uzak yatırmagın gapın gözledip,
Uzak yatırmagın gapın gözledip,
Baglama dilimi algın sözledip,
Atar mundan ahıyretim düzedip,
Bekdurdı aydar imanımdan ayırma(ey)!

Hıy-hıya, hıy-hıya

№ 213 türkmén népdal

Yaşlıkdan besledim seni,
Ulalaňsoň yakdñ meni.
Ulalaňda yakdñ meni,
Bu gün şeyle yaman günü,
Yas baglarmı iliň balam!

Seydi diyer, tur, Haydarım,
Haldam habar ber, Haydarım,
Sözleriň şeker Haydarım,
Niçik seniň halıň balım!
Açılmazmı diliň balam!

Täze bagım, nov baharım,
Täze bagım, nov baharım,
Açılmazmı diliň balam!
Yakdı meni diliň balam!

№ 216 türkmén népdal: Ringatózva közeledik. - GELER SALLANA-SALLANA

Gördüm iki peri geler,
Geler sallana-sallana.
Aşgıniň köňlün almaga,
Geler sallana-sallana.
Acap sallana-sallana.

On dördi gicäniň ayı kimin,
Tomagalı humay kimin,
Egri gaşlarıň yay kimin,
Geler sallana-sallana.
Acap sallana-sallana.

İki peri hemdem bolup,
Bir-birinden nusga alıp,
Bir-birinden nusga alıp,
Giya bakıp, golun salıp,
Geler sallana-sallana.
Acap sallana-sallana.

Biri güldür, biri gunça,
Ol biri yokdur senemçe,
Tomaşa eýläpler barça,
Geler sallana-sallana.
Acap sallana.....

Garıp diyer guluň adına,
Hak yetirsin miradına.

(Dözmän aryalık oduna,
Geler sallana-sallana.
Acap sallana-sallana.)

№ 217 türkmén népdal

Ayama diländen golda bar zadıň,
Yar öyünden ber diläne övüdiň.
(ay) Yeke bolsa adı çikmaz yigidiň,
Tutanda daglarnı goparmak bilen.

(ay) Söveş günü mert yarasın baglamaz,
Namart gaçar, dönüp soňun saglamaz,
Saglamaz,saglamaz,
Aklı bolan ölüsine aglamaz,
Giden gaydıp gelmez aglamak bilen (ov).
Aglamak bilen, aglamak bilen.

(Hep) ogrı durmaz oba içinde ot görse,
(Hep) ogrı girmez oba içinde ot görse,
Goyun yatmaz agılında gurt görse,
Är öyüne är geler mılakat tapsa,
Söz tapmasa gelme çağırmak bilen.
Çagırmak bilen.

Zeliliniň vatan çikmaz yadından,
Aglap gezer kim ayrılsa yarından.
Yarından.
Süňni haramhorlar gaytmaz pälinden,
Yaşı gaydıp sakgal agarmak bilen(ov).
Agarmak bilen(ev).

№ 218 türkmén népdal: A barátságost szeretik

(ovv) Dost bolan hem tapılar,
Dost bolan hem tapılar,
Yalbaran hem tapılar,
Pul beren hem tapılar(ovv),
Eger sen başlık bolsaň.

№ 219 türkmén népdal: Ess eső! - YAGIDIR YAGI

Ey agalar şeyle boldı zamana,
Vah can agalar şeyle boldı zamana,
Insan bir-birege yagıdır yagı.
At dakarlar, dine, iman, Kurana,
Sag gözün sol göze yagıdır yagı.

At dakarlar, dine, iman, Kurana,
Oña at dakyanlar goşulmaz sana,
Şek yetirip Muhammediň dinine,
Musulman dinine yagıdır yagı.

(avv) Zelili bar zatdan ölümdir gatı,
Ölümden-de gatı kişi minneti,
Mollalar överler ol kıyamatı,
Sag gözün sol göze yagıdır yagı.
Daga-leyli-ha.....
Mollalar överler ol kıyamatı (ey),
Sol gözün sag göze yagıdır yagı.
Aga inisine yagıdır yagı.

№ 220 Türkmén népdal. Ünnepeljük uraim e szép lány/Nazli esküvőjét. “Begler Gutlaň Bu Gün Näzliň Toyunu” sazı / “Beyler Kutlayın Bu Gün Nazlı'nın Düğününü” müziği

№ 221 Türkmén népdal: Lángra lobbantó. - “ÇAGDIR BU ÇAGDIR” sazı / “Çağdır Bu Çağlar” müziği

Ölçerme odımı (hov) gozgama derdimi
Dert başımdan agdık çağdır bu çağlar,
Nadanmışam söyüp bir bivepa dilberi
Yardan gövnüm sovşan çağdır bu çağlar.

Men dönsemde-de, gövnüm yardan dönen yok,
Yar zalımdır, maňa rehmi inen yok,
Meniň bu halıma bile yanan yok,
Sınama ot düşen çağdır, bu çağlar.

№ 222 (LÄLE / MANI) – négy soros türkmén népdal

Läle läle läle cana,
Aydıň gızlar, läle cana,

Garaşsızdır ilimiz(ä),
Aydıň gelcek yolumız(a),

Galkınışı tarıplap (a),
Sayrar biziň dilimiz(ä).
Läle läle läle cana,
Aydıň gızlar, läle cana,

Bakı bahar yazı bar,
Aydımı bar sazı bar,
Hay läle, läle, läle,
Can läle, läle, läle.

Düşen yolumız dogrı,
Mähriban ülkämiziň,
Has gözeldir gelcegi.
Hay läle, läle, läle,

Can läle, läle, läle.

№ 223 (LÄLE / MANİ) – négy soros türkmén népdal

Suv akar, kenar gider,
Agaçsız boyun suv eder.
Döräp Türkmeniň köli,
Şor suvları bal eder.
Döräp Türkmeniň köli,
Şor suvları bal eder.

№ 224 (LÄLE / MANİ) – négy soros türkmén népdal

Garagumda dörär Türkmeniň köli,
Topragımıň bereketli gelcegi,
Yurdumı öwürdi işandazlıga,
Çölümi öwürdi lälezarlıga.
Yurdumı öwürdi işandazlıga,
Çölümi öwürdi lälezarlıga.
Yurdumı öwürdi işandazlıga,
Çölümi öwürdi lälezarlıga.

№ 225 (YAGIŞ DOGASI / YAĞMUR DUASI) – esővarázsló ének

Gızlar!

Näme?

Şu vagt yağış yagaysa govi bolaycak.

Yağış-yagmırıñ piri bolan Burkut Babamızdan yağış yagmır diläliñ.

Geliñ!

Burkut Baba yağış yagmırıñ yagdır,
Yağış bu diyara toydur, bayramdır.

Burkut Baba yağış yagmırıñ yagdır,
Yağış bu diyara toydur, bayramdır.

Burkut Baba yağış yagmırıñ yagdır,
Yağış bu diyara toydur, bayramdır.

Yeriñ-gögüñ, arşıñ-kürsüñ soltanı,
Rehim eyle, yagmır yagdır soltanım.

Yeriñ-gögüñ, arşıñ-kürsüñ soltanı,
Rehim eyle, yagmır yagdır soltanım.

Yeriñ-gögüñ, arşıñ-kürsüñ soltanı,
Rehim eyle, yagmır yagdır soltanım.

Gızlar! Yağış yagyar.

Yağış yagyar. Yağış yagyar.

Yağış yagyar. Yağış yagyar.

Yağış yagara geldi,
Saman suvara geldi,
Heycanelek, canelek,
Gızlar oynara geldi.

Ös saçım, ös,
Ösmeseñ bes,
Atıma duşak,
Bilime guşak.

№ 226 (YAGIŞ DOĞASI / YAĞMUR DUASI) – esóvarázsló ének

Yagsana yagiş, yagsana,
Guysana yagiş, guysana.

Yagsana yagiş, yagsana,
Guysana yagiş, guysana.

№ 227 (YAGIŞ DOGASI / YAĞMUR DUASI) – esóvarázsló ének

Yıkasım gelyär hay bilen
Bir melece tay bilen,
Tayım batga batanda,
Çıkariñ “hay-hay” bilen.

Yagsana yagiş, yagsana,
Guysana yagiş, guysana.

Yagsana yagiş, yagsana,
Guysana yagiş, guysana.

Yıkasım gelyär hay bilen
Bir melece tay bilen,
Tayım batga batanda,
Çıkariñ “hay-hay” bilen.

Yagsana yagiş, yagsana,
Guysana yagiş, guysana.

Yagsana yagiş, yagsana,
Guysana yagiş, guysana.

Yagsana yagiş, yagsana,
Guysana yagiş, guysana.

№ 228 (YAGIŞ DOGASI / YAĞMUR DUASI) – esóvarázsló ének

Yovşan yığıñ, yol açıñ,
Geçip gitsin Bihatın.
Aş bişiriñ, bişiriñ,
Içip gitsin Bihatın.

Yagsana yagiş, yagsana,
Guysana yagiş, guysana.

Yagsana yagiş, yagsana,
Guysana yagiş, guysana.

№ 229 (YAGIŞ DOGASI / YAĞMUR DUASI) – esővarázsló ének

İlim-günüm sag bolsun,
Asuda günüm dogsun,
Bereketli topragıma,
Gökden yagmırım yagsın.
Bereketli topragıma,
Gökden yagmırım yagsın.

№ 230 (ÖLEÑ / KIZLAR TÜRKÜSÜ: “ÖLEÑ”) – lányok dala “ölen”

Hay öleñ, hay öleñ,
Haydır bu gün yar-yar,
Toya gelen yeññeler,
Öleñ aydar yar-yar.
Toya gelen hemmeler,
Öleñ aydar yar-yar.

Kenarımız dag biziñ
Gülälekl bag biziñ,
Agtarsañ yer astını,
Tutuş nebit-yag biziñ.
Agtarsañ yer astını,
Tutuş nebit-yag biziñ.

Hay öleñ, hay öleñ,
Haydır bu gün yar-yar,
Toya gelen yeññeler,
Öleñ aydar yar-yar.
Toya gelen hemmeler,
Öleñ aydar yar-yar.
Toya gelen hemmeler,
Öleñ aydar yar-yar.

Kändir biziñ nebtimiz,

Çagdır biziň nebtimiz,
Maşınlar damarında
Bardır bizim nebtimiz.

Hay öleň, hay öleň,
Haydır bu gün yar-yar,
Toya gelen yeňňeler,
Öleň aydar yar-yar.
Toya gelen hemmeler,
Öleň aydar yar-yar.
Toya gelen hemmeler,
Öleň aydar yar-yar.

Vışkalar(a) vışkalar,
Tokay döredyär olar,
Agam haydap işlese,
Müňümüz million bolar.

Hay öleň, hay öleň,
Haydır bu gün yar-yar,
Toya gelen yeňňeler,
Öleň aydar yar-yar.
Toya gelen hemmeler,
Öleň aydar yar-yar.
Toya gelen hemmeler,
Öleň aydar yar-yar.

№ 231 Küst depti - lányok lírai éneke (Gazal)

Öhhä öhhä öhhä
Öhhä öhhä ha
Öhhä öhhä öhhä
Öhhä öhhä ha

Ay-yov-hey hey-ey
Hey boy-ye he
Hey boy-ye he
Ya Alla,
Ay canlar saňa ya yara
Men gurban alley

Ay alley, alley,
canım can alley
Ay alley, alley,
canım can alley

Ocakda ot yananda (hay)
Uçgunlıdır (a) uçgunlı,
Ocakda ot yananda (hay)
Uçgunlıdır (a) uçgunlı,
Türkmenim toy tutanda
Göçgünlidir(ä) göçgünli.

Ay alley, alley,
canım can alley
Ay alley, alley,
canım can alley

Aş bişiriň etli bolsun,
Gapiňız etli bolsun,
Aş bişiriň etli bolsun,
Gapiňız etli bolsun,
Toy tutyan(a) Türkmen ilim
Toyuňız gutlı gutlı bolsun!

Ay alley, alley,
canım can alley
Ay alley, alley,
canım can alley

Galkınışı getiren,
Bizi bagta yetiren,
Ak daňları atıran,
Arkadagıma şöhrat!
Galkınışı getiren,
Bizi bagta yetiren,
Ak daňları atıran,(vah)
Arkadagıma şöhrat!

Ay alley, alley,
canım can alley
Ay alley, alley,

canım can alley

Ay canlar saña ya yara (hay)
Men gurban alley.

№ 232 (HÜVDİ / ANNELER TÜRKÜSÜ: “NİNNİ”) – Hüvdi, anyák éneke, altatódal

Alley, alley yagşıdır,
Al palasıñ nagşıdır,
Alley, alley yagşıdır,
Al palasıñ nagşıdır,
Bir agası tüydükçi,
Bir agası bagşıdır.
Alley, alley
Alley, alley

№ 233 (HÜVDİ / ANNELER TÜRKÜSÜ: “NİNNİ”) – Hüvdi, anyák éneke, altatódal

Allalasam(ay) al biter (ay),
Her eline nar biter
Allalasam(ay) al biter (ay),
Her eline nar biter
Üç yaşına baranda
Sayrap duran dil biter.

Alley alley almalı,
Sallancaga salmalı,
Sallançakda yatmasa,
Elden-ele almalı.

Alley alley hüv-va hüvv

№ 234 Küst depti - lányok lírai éneke (Gazal)

Başlalıñ (a) başlalıñ (ey ey)
Küşť depmäge başlalıñ.
Başlalıñ(a) başlalıñ (ey ey)
Küşť depmäge başlalıñ.
Küşť depip, gazal aydıb(a)
Gövünleri hoşlalıñ.
Küşť depip, gazal aydıb(a)

Gövnümüzü hoşlalıñ.

Dulda duran ädigim (ey yey)
Ädigimdedir tüydüüm,
Dulda duran ädigim (ey yey)
Ädigimde (ya) tüydüüm,
Şu oturan oturan mărăkä,
Ilki (yä) salam diydigim(ey yey).
Ilki (yä) salam diydigim.

Aş bişiriñ etli bolsun (ey yey)
Gapiñız etli bolsun,
Aş bişiriñ etli bolsun (ey yey)
Gapiñız etli bolsun,
Toy tutyan cemagat(ey yey)
Toylarıñız gutlı bolsun (ey yey).
Toylarıñız gutlı bolsun.

Aşıña canım aşıña (hey yey),
Dövlet gonsun başına,
Aşıña canım aşıña (hey yey),
Dövlet gonsun başına,
Bedene kimin yorgalab (ey yey),
Hıdır(a) gelsin gaşıña (ey yey).
Hıdır(a) gelsin gaşıña.

Öhhä hä öhhä öhhä ha
Ey hop-ba ha
Öhhä hä öhhä öhhä ha
Ey hop-ba

Ençe asır arzuılap (ey yey)
Acap zamanam geldi.
Ençe asır arzuılap (ey yey)
Acap zamanam geldi.
Galkın sen, türkmen galkın (a)
Galkınış eyyäm geldi, (ey yey)
Dövletli zaman geldi.

Ey alley alley,
Canım can alley

Bu gün (ä) bayram bü gün (ä) şatlık,
Toy tutulyar (a) Balkanda,
Bu gün (ä) bayram bü gün (ä) şatlık,
Toy tutulyar (a) illerde,
Beyik täze Galkınışñ(a)
Vaspını edyäs dillerde.
Beyik täze Galkınışñ(a)
Vaspını edyäs dillerde.

№ 235 Küst depti - lányok lírai éneke (Gazal)

Hay bäri, hay bäri,
Küşť depcekler gel bäri.
Hay bäri, ha-ay bäri,
Küşť depcekler gel bäri.

Elvan (a) çäşev başımda (ya)
Bolsam (a) on sekiz yaşımda.
Elvan (a) çäşev başımda (ya)
Bolsam (a) on sekiz yaşımda.
Gulagımda ayhalka (ya)
Söver(ä) yarım gasımda.
Ay alley alley,
Canım can alley.

№ 236 Küst depti - lányok lírai éneke (Gazal)

Men gidemde baharmıdıñ(ay) yazmıdıñ(ey),
Sona zadım oynap yören (ä) gız mıdıñ (ey),
Köllerde bark uran guba (yay) gazmıdıñ
Sona zadım özüñe mıhman al meni.

Sen gideñde bahar dälđi, yaz dälđi (ey),
Sona zadıñ oynap yören (ä) gız dälđi (ey),
Köllerde bark uran guba (yay) gaz dälđi,
Gidäy oylan mundan, mıhman alınmaz.

№ 237 (/ KIZLAR TÜRKÜSÜ: Karışık) – lányok vegyes népdala

Gara yer bir acdarhadır(ey hey-heey),

Agzın açıp geler bir gün.
Agzın açıp geler bir gün.
Yigitlik bir gızıl güldür (ey/hey-heey)
Gızıl (a) gülüň solar bir gün,
Gızıl (a) gülüň solar bir gün.

İlahi omın-ey, omın-ey-ey.

Erenler (ä) erenler,
Daga bugday serenler,
Men yarımı yitirdim,
Habar(a) beriň görenler(ä).
Habar(a) bersin görenler(ä).

İlahi omın-ey, omın-ey-ey.
Hev etceg(ä), hev etcek,
Yüz goyundan toy etcek,
Yüz goynı yetmese,
Dayı-dayza yüz etcek.

Hov, hov, hov.

Gızım gızım gız kişi,
Gızıma geler müň kişi,
Müň kişiden peyda yok,
Alıb(a) gitsin bir kişi

Hov, hov, hov.

-Kimden öğrendin?
-Annemden öğrendim....

№ 238 (ÖLEÑ / KIZLAR TÜRKÜSÜ: "ÖLEÑ") – Ölen, lányok népdala

Ähli türkmen gızları,
Türkmenistan nagşıdır.
Ähli türkmen gızları,
Türkmenistan nagşıdır.

Dürli ekin ekyäris,
Halı, palas dokayarıs,

Bäşlik bahalar alıp,
Ak mekdepde okayarıs.
Bäşlik bahalar alıp,
Ak mekdepde okayarıs.

Gızlar küşt

Hayranı hayran etcek,
Cahana seyran etcek
Gereg(ä) bolsa vatanma
Canımı gurban etcek
Gereg(ä) bolsa vatanma
Canımı gurban etcek

Oñalcak vagtı geldi,
Yaşlarıñ bagtı geldi,
Gayrat ediñ ediñ coralar,
Sınagıñ vagtı geldi.

Gızlar zähmet çekeliñ,
Pagtanı köp ekeliñ,
Ummansız baylık alıp,
Vatanı beygeldeliñ.

Ummansız baylık alıp,
Vatanı beygeldeliñ.

Yaşa vatanım yaşa,
At-ovazıñ dag aşu,
Her gün seni göremde,
Yüregim gelyär coşa.

№ 239 (AGI / : "AGIT") - sirató

№ 240 (AGI / : "AGIT") - sirató

(Hey vay) Yalançı (ey), yakdıñ (ey),
Vah dädem canı aldıldım,
Arkadagımı (ey) aldıldım.
Sakar ovlagım aglaşdı (ey),
Inerlerim bozlaşdı (ey),

Arkası- arkadagım,
Kölegesi-giň meydanım,
(ay) Ahırzaman gopdı(ey)
Ocagımı yıkdı (ey).
(ay) Dädemcan gidadi(ey)
(vay) Dädemcan aladı(ey)

№ 241 Küst depti - lányok lírai éneke (Gazal)

Hayranı hayran etceg(a),
Cahana seyran etcek
Hayranı hayran etceg(a),
Cahana seyran etcek
Gereg(ä) bolsa vatanma (ya)
Canımı gurban etcek.

Atım(a) ata getirdi (ya)
Hak mırada yetirdi,
Sag bolsun Prezidentim(a)
Govı durmuş(a) getirdi.

Garaca garaca gözlere(ya),
Türkmenbaşılı diyerler bizlere
Uzın(a) ömür can salgı(a)
Arzuv edyän sizlere.

Hoba hoba hob-a,
Ala, ala, ala-a.

Başlaylıň (a) başlaylıň
Küşt depmäge başlalıň.
Başlalıň(a) başlalıň (ey ey)
Küşt depmäge başlalıň.
Küşt depip, gazal çekib (a)
Gövnümüzü hoşlalıň.

Hoba hoba hob-a,
Ala, ala, ala-a.

Beyig(a) maksat tutduk biz(a)
Ulı (ya) bagta yetdik biz.

Sag bolsun, arkadagmızıń,
Güli (ya) bolup bitdik biz.

Gapımız tekcek tekceg(a),
Tekcegimizde gül ekcek.
Gapımız tekcek tekceg(a),
Tekcegimizde gül ekcek.
Garaşsız diyarımda,
Yadamanı küşt depcek.

Depä çıkıp oturdım(ay),
Elime yüzük ötürdim.
Depä çıkıp oturdım(ay),
Elime yüzük ötürdim.
Arkadag hacan geler(ä)
Yolun gözlöp oturdım.

Ala, ala, ala-a.
Hey hob-a ha,

№ 242 Ne hordj fehéret, kéket – Esküvöi jókivánság. - (AK-GÖK GEYDIRME / NIKAH'TA SÖYLENEN İYİ DİLEK)

Ak-gök geydirme,
Arpa çörek iydirme,
Ağızla gapdırma,
Toynakla depdirme,
Seni Hudaya tabşırdım,
Gızımızı saña tabşırdım,
Bagtıñız açık bolsun!
Yoluñız ak bolsun!
Yaman sizden yok bolsun!
Ak bagtıñız bolsun!
Altından tagtıñız bolsun!
Mıdam yağşılıkda boluñ!
Mıdam süycülikde geziñ!
Omin!.....

№ 243 Küst depti –lányok lírai éneke (Gazal)

Yalkalı (ya) yalkalı

Dört saçağı yalkalı,
Biziñ (a) alan gelnimiziñ
Gulagı “fianist” halkalı.

Eliñi gız uzat maña (ya)
Yüzük dakayın saña,
Biziñ
yaşasın saña.

Ala, ala, ala-a.
Hey hob-a ha,

№ 245 Küst depti - lányok lírai éneke (Gazal)

№ 247 (Hüvdi /Allan Allan... / Anneler Türküsü: “Nini”) – Hüvdi, anyák népdala, altató

Allan allan alayın (a),
Bal dodagiñi yalayın(a).
Seni beren Alladan (a),
Uzag(a) ömrüñ diläyin.

Meniñ(ä) ballım yatıpdır(a),
Gızıl (a) güle (ya) batıpdır,
Oyandırmañ ballımı (ya),
Yañı uka gidipdir.

Hüv hu-uv.....

Hüvdi, hüvdi, hüvdesi (ya),
Terkin, terkin hüvdesi,
Ballım bağıñ (a) igdesi (ya),
Derman diyeyin saña.

Hüv hu-uv.....

AGI / AĞIT KARDEŞİ HAKKINDA – Sirató testvére halálára

Bolan günüñ bozuldı(ya),
Bozagası (ya) üzüldi.
Bolan günüñ bozuladı(ya),
Bosagası (ya) üzüladi.

Gurbandurđı doganıma (ya),
Gelmez yollar yazıladı.

Ayda biri amanlığa,
Yılda boldı gurbanlık,

Bolan günüň bozuladı(ya),
Yaşayşını (a) üzüladı.

Yerden öye giräydiň(ä),
Yelbeleň don geyäydi.
Giň hovlınıň içinde (ya)
Izıň galdı yegenim,
Giň otagıň içide (ya),
Yarıň galdı yegenim.

№ 248 – Sirató testvére halálára - AGI/AĞIT KARDEŞİ HAKKINDA

Ay aytsam ara gelmez (ov),
Ay diysem peyda bermez (ov),

Ay oturan yeri oyular (ey),
Gezen yeri gädiler...

Ay birini aytsam biri bar,
Biri alma biri nar.

Ay aytsam ızı tökenmez,
Aytsam yene govzamaz.

Vey, vey, vey....

Ay gara gözler urdumı (ov)
Avan diller çaldımı (ov)

Ay yekän-yekän aytsam,
Aydar ızı tökenmez.
Ay birin aytsam biri bar,
Biri alma, biri nar.

Ay dogan diymek nä diymek,
Aytsam ara gelmez-ov.
Deysen peyda bermez (ov)

Yekän-yekän aytsam,
Ötegçi yoldan galar,
Yekän-yekän gozgasam,
Ötegçi yoldan galar.

Vey, vey, vey....

№ 249 AZAN OKAMAK / EZAN OKUMAK – Müezzin éneke

№ 250 (HÜVDI /ALLAN ALLAN... / ANNELER TÜRKÜSÜ: “NİNİ”) - Hüvdi, anyák altató dala

Alley ballım atlanar (a),
Atları haybatlanar.
Gül yüzüne gün düşse (ya),
Hovası bulutlanar.

Hüv canam(a) hüv, hüv.

Allan alası geler (a),
Yatsa ukusın alar.
Uzın (a) uzak yollardan (a)
Dogan(a) dayısı geler.

Hüv ballım, hüv, hüv.

Gara gözüm (ä) garaca (ya),
Saña degsin(ä) derece.
Dereceli dayılım (a),
Göçi iner(ä) mayalı

Hüv, hüv, hüv, hüv.

Allan, allan, allası(ya),
Senden(ä) geler(ä) gülüñ ısı,
Söyse söysün özgesi(ya),
Söyüli gelniñ balası.

Hüv, hüv, hüv, hüv.

Hüvdi, hüvdi, hüvlençeg(a),
Yaplarda suv bulançak.
Altmış başlı ak öyüň (ä),
Yaraşığı sallançak.

Hüvdi, hüvdi, hüv seni,
Hüvdilärin(ä) ballımı.

№ 251 Küst depti - lánýok lírai éneke (Gazal)

Uzın(a) uzın derekler (a),
Köpelyär biderekler.
Uzın(a) uzın derekler (a),
Köpelyär biderekler.
Geliň (ä) üyşüp küşt depeyliň,
Incamasın yürekler.
Incamasın yürekler.

Hop hop ha.

Yeri süryän azaldır(a)
Yurdum öňe ozandır.
Yeri süryän azaldır(a)
Yurdum öňe ozandır.
Vatanımda toy bolsa(boy),
İçim(ä) dolı gazaldır (ay).
İçim(ä) dolı gazaldır .

Hop hop ha.

Hay hop ha.

Depe depeden beyig(ä),
Depeden inen keyik,
Depe depeden beyig(ä),
Depeden inen keyik,
Giden döwlet içinde(ya),
Türkmenistanım beyik.

Hop hop ha.

Al (a), al(a) al(a).

Çuňňur guya daş atsaň(a)
Çümer gider ece can(a),
Yat illere gız berseň (a)
Yiter gider ece can(a).

№ 253 Küst depti - lányok lírai éneke (Gazal)

Söyüb(ä) alıp, söyüb(ä) barsaň,
Geçyär günüň (ä) sapalı,
Söyüb(ä) alıp, söyüb(ä) barsaň,
Geçyär günüň (ä) sapalı,
Meň doganım şol oğlan(a),
Vadasında vepalı (boy).
Vadasında vepalı.

Hop hop ha.
Al (a), al(a) al(a).

№ 256 AGI / AĞIT KARDEŞİ HAKKINDA – Sirató testvére halálára

Ulı öyüň(ä) eyesi,

Beyik köyüm yıkıladı(ov)
Yüpek köynek söküldi (ov)
Bay bay dünyäm Goçgeldi(ov)
Goç başına iş gel geldi(ov)

Ekin (a) yalı ekadi,
Dökün yalı dökadı(ov),
Bay bay dünyäm yaşacık,
Bay bay dünyäm unutmam.

Vey vey ve-eeey...

Unturatdıň sen bizi,
Tebşiretdiň (ä) sen bizi,
Açıladı aramız(a)
Üzüladi çärämiz(ä)

Bay bay dünyäm yaşacık,
Bay bay yanyan odiña(ay).

№ 260 Küst depti - lányok lírai éneke (Gazal)

Küşť depcekler saylansına(a),
Üç depimden aylansın.
Küşť depcekler saylansına(a),
Üç depimden aylansın.
Diyarımda toy bu gün(a)
Diyyäs biz(ä) oñ bolsun.

Ay alley alley, he-yey
Canım can alley.

Dag başında üç çınar,
Asla başını egmeyär,
Biziñ beyik Prezidentimiz,
Halkıñ gövnüne degmeyär.

Ay alley alley, he-yey
Canım can alley (yey) .
Ay canlar saña yara hay,
Men gurban alley.

Depe depeden beyik,
Depeden inen keyik,
Biziñ obamız bal Yasga,
Ähli obadan beyik.

Ay alley alley, he-yey
Canım can alley (yey) .
Hüv hüv hüv hüv hüv,
Dagdan akyan sovçak suv.

№ 261 (HÜVĐI /ALLAN ALLAN... / ANNELER TÜRKÜSÜ: "NİNİ") – Hüvdi, anyák népdala,
altató

Alley alley alançak,
Akar suvlar bulançak,
Altmış başlı ak öyüň,
Yaraşığı sallançak.

Hov hov ho-ov...

Bal akar bacagında,
Yag akar bucagında,
Mıdama aş bişyändir,
Balamıň ocagında...

Hov hov ho-ov...

Meniň balam avanda,
Toy başında sazanda.

Allan allan apayın,
Üstüňe mahmal yapayın,
Seniň gezegen eneňi(ya),
Nirden gözlöp tapayın(a).
Hov hov ho-ov...

2. nini söyleyen

Allan allan al biter,
Nar agaca gül biter,
Ballım üç (a) yaşasa,
Sayrap duran (a) dil biter.

Hüv-vä hü-üv.

3. nini söyleyen

Allan allan edeyin,
Baga seyran edeyin(ä),
Bagıň gızıl gülünü,
Bala dermen edeyin (a).

Ay meniň balam näzikedir,
Urmak, sögmek yazıkdır,

Yaňagından ogşasaň,
Altı aylıg(a) azıkdir.

Hüv-vä hüv

Balamıň agası at getir,
At üstünde bek otır,
Gür ceňňele gidende,
Sülgün avlap et getir.

Hüv-vä hüv

Hüvdi hüvdi hüv saňa,
Hüvdiläyin men saňa.
Alla balam alası,
Allalasin(ov) ecesi...

№ 263 (HÜVDI /ALLAN ALLAN... / ANNELER TÜRKÜSÜ: "NİNİ") – Hüvdi, anyák népdala,
altató

Allan allan edeyin,
Baga seyran edeyin(ä),
Bağıň gızıl gülüni,
Bala dermen edeyin (a).

Ay meniň balam näzikedir,
Urmak, sögmek yazıkdir,
Yaňagından ogşasaň,
Altı aylıg(a) azıkdir.

Hüv-vä hüv

Balamıň agası at getir,
At üstünde bek otır,
Gür ceňňele gidende,
Sülgün avlap et getir.

Hüv-vä hüv

Hüvdi hüvdi hüv saňa,
Hüvdiläyin men saňa.

Alla balam alası,
Allalasin(ov) ecesi...

№ 264 İhhımmıl cımú, küst depti, lányok népdala - (HİMMİL KÜŞT DEPDI / KIZLAR TÜRKÜSÜ:
"İHHİMMİL")

İhhımmıl İhhımmıl,
ah-ha ah-ha İhhımmıl.
İhhımmıl İhhımmıl,
ah-ha ah-ha İhhımmıl.

Gızıl gül oymak, oymak,
Barmı didardan doymak,
Ol(a) namardıñ işi,
Söyüp sergezdan goymak.

İhhımmıl İhhımmıl,
ah-ha ah-ha İhhımmıl.
İhhımmıl İhhımmıl,
ah-ha ah-ha İhhımmıl.

Agaç başında narım,
Düybünde intizarım,
Öldürsinler, goysunlar,
Şol oqlan söver yarım.

İhhımmıl İhhımmıl,
ah-ha ah-ha İhhımmıl.
İhhımmıl İhhımmıl,
ah-ha ah-ha İhhımmıl.

Almanı ayırdılar,
Şahasın cayırdılar,
Yürekden söyən yarım,
Dil bilen ayırdılar.

İhhımmıl İhhımmıl,
ah-ha ah-ha İhhımmıl.
İhhımmıl İhhımmıl,
ah-ha ah-ha İhhımmıl.

Çar çar eder çarlaklar,
Çarmandadır çarmanda,
Öylenmedik yigitler,
Armandadır armanda.

Ihhımmıl ihhımmıl,
ah-ha ah-ha ihhımmıl.
Ihhımmıl ihhımmıl,
ah-ha ah-ha ihhımmıl.

№ 265 Türkmén hósének - (TÜRKMEN DASTANINDAN BİR TÜRKÜ)

Yarım gitdi derya bilen aylanıp,
Goyber mollam yarım bilen gideyin.
İlsiz-günsüz bir sandıkda caylanıp,
Goyber mollam yarım bilen gideyin.
Goyber ahun canım bilen gideyin.

Yarım gitdi can riştesi üzüldi (ov),
Bagrım kebab bolup(ov) çişe düzüldi
Eciz boldum başım şuma yazıldı(ey),
Eciz boldum başım şuma yazıldı(ey),
Goyber mollam yarım bilen gideyin.
Goyber ahun canım bilen gideyin.

№ 266 (HÜVDİ /ALLAN ALLAN... / ANNELER TÜRKÜSÜ: “NİNİ”) – Hüvdi, anyák népdala,
altató

Günler aylara bakar,
Aylar yıllara bakar,
On sekizin doldurıp,
Serdarım ata çıkar.

Cahıllığıñ gaşında,
Işık gaynar döşünde,
Obamızıñ gızları,
Seni görer düşünde.

Yarıñ geler yanıña,
Eneñ geler zarıña,
Sen maña at dakarsıñ,

Köp bakarsıň yarıňa.
Sen maňa at dakarsıň,
Köp bakarsıň yarıňa.

Durama duşan yerim,
Balam seniň Övezim,
Gelniň yuvsa köynegiň,
Men dolagiň yuvarın.
Gelniň yuvsa köynegiň,
Men dolagiň yuvarın.

Gış yaza sesin goşar,
Bahar kösük yetişer,
Gelin gayniň kävagt,
Arasına tov düşer.
Gelin gayniň kävagt,
Arasına tov düşer.

Bu dünýe barı-yogum,
Bar mıradım mıdarım,
Kötel yollarıň küpletin,
Soň bilersiň serdarım.
Kötel yollarıň küpletin,
Soň bilersiň serdarım(ov-ov) serdarım.

№ 267 Türkmén hósének - (TÜRKMEN DASTANINDAN BİR TÜRKÜ)

Ovaldan adagım, canım Hemrahım,
Ne üçin menden yüz dönderdiň ezizim (hov) ezizim.
Dagları ereder bu çeken ahım,
Ne üçin menden yüz dönderdiň ezizim (hov) ezizim.

Yoldaş eylöp algin meni yarıňa,
Aylanayın atıň bilen donuňa (boy),
Donuňa gel
Men gurbanam söhbetiňe-saziňa
Ne üçin menden yüz dönderdiň ezizim (boy) ezizim.
Men gurbanam söhbetiňe-saziňa
Ne üçin menden yüz dönderdiň ezizim (hov) ezizim.

Bir gül idim üzdüň täze yapragı, yapragı, yapragı,

Sınam üstde goyduň hicran odını gel odını.
Gel Hemrahım, bu gün aryalık çagı,
Ne üçin menden yüz dönderdiň ezizim (boy) ezizim.
Gel Hemrahım, bu gün aryalık çagı,
Ne üçin menden yüz dönderdiň ezizim (boy) ezizim.

Götergil perdani yüzümdem,
Akıl bolsaň manı algın sözümden (boy) sözümden
Selbinyaz diyer yaş akdirdim gözümden
Ne üçin menden yüz dönderdiň ezizim (boy) ezizim.
Selbinyaz diyer yaş akdirdim gözümden
Ne üçin menden yüz dönderdiň ezizim (hov) ezizim.
Ezizim can ezizim.

№ 268 (LÄLE / MANİ) – Türkmen négyosoros népdal

Läle, läle, läle can(a),
Aydıň gızlar läle can(a).
Çuňňur guya daş atsaň(a)
Çümer gider ece can(a),

Yat illere gız berseň (ä)
Yiter gider ece can(a).
Aydıň läle, läle can(a),
Läle, läle, läle can(a).

Hay-levi, läle-vi, läle-vi, läle,
Can-avi, läle-vi, läle-vi, läle.
Hay-levi, läle-vi, läle-vi, läle,
Can-avi, läle-vi, läle-vi, läle.

№ 269 Küst depti - lányok lírai éneke (Gazal)

Aylancak aylancak ulgamlar,
Aylanıp tapdım lälämi,
Köp gızlarıň içinden (ay)
Gözläp tapdım canamı.

Ay alley alley,
Canım can alley.
Ay alley alley,

Canım can alley.

Dag başında üç çınar,
Asla başını egmeyär,
Öz Prezidentimiz (aya),
Halkıñ gövnüne degmeyär.

Ay alley alley,
Canım can alley.
Canım yara yar ey,
Men gurban(a) alley.

Başlaylıñ (a) başlaylıñ,
Küşť depmäne başlaylıñ.
Küşť depip gazal aydıp,
Gövnümüzü hoşlaylıñ.
Başlaylıñ (a) başlaylıñ,
Küşť depmäne başlaylıñ.
Küşť depip gazal aydıp,
Gövnümüzü hoşlaylıñ.

Ay alley alley,
Canım can alley.

Savurma (ya) savurma,
Etiñ govısı govurma,
Men(ä) seni(ya) söyyädim,
Indi(ya) yüzüñi övürme.

Ay alley alley,
Canım can alley.

№ 270 Küst depti - lányok lírai éneke (Gazal)

Ay vey he-hey, ey vay,
Yar a hu yar alley,
Ay alley, alley,
Canım can alley.
Ay alley, alley,
Canım can alley.

Yağlık yuvdum eçildi,
Köpükleri saçıldı,
Dumlu-duşdan mihman gelýar,
Elleri(ya) saçaklı.

№ 271 Sirató testvére halálára - AGI / AĖIT KARDEŐİ HAKKINDA

Düze gitse avanda,
Öyde otursa sazanda,
Meň doganım şol oğlan,

Dagdan ayran togalan,
Çölde gulan kovalan,
Dona sıgmaz bilekli,
Içe sıgmaz yürekli.

№ 272 Sirató testvére halálára - AGI / AĖIT KARDEŐİ HAKKINDA

Toydan toya gezenim (ey)
Toy bayragını alanım.
Belent dağıň başı sen,
Yüregimiň odı sen (ey).
Ey vay vay-ey.

№ 273 Sirató testvére halálára - AGI / AĖIT KARDEŐİ HAKKINDA

Edenine el yetmez,
Dokanından suv ötmez,
Eziz zadım bal dogan,
Nirde dahil bolayın(ey).

№ 275 Sirató testvére halálára - AGI / AĖIT KARDEŐİ HAKKINDA

Mıdam bile gezenim,
Meň gövnüme degenim,
Gövnüm yıkma can dogan,
Neneň edip gezeyin.

Mähribanım, can kábäm,
Yalňız goyma yüregim.

Ahiň diňläp yanayın,
Men neyläyin doganım.

Aglamayın gezeyin,
Yanıp barya yüregim.
Neneň aglamayın men,
Yalňız başım alayın.

№ 276 Sirató testvére halálára - AGI / AĞIT KARDEŞİ HAKKINDA

Mähribanım, can kábäm,
Yalňız goyma yüregim.
Ahiň diňläp yanayın,
Men neyläyin doganım.

Aglamayın gezeyin,
Yanıp barya yüregim.
Neneò aglamayın men,
Yalňız başım alayın.

№ 279 Négysoros türkmén népdal - (LÄLE / MANİ)

Çuňňur guya daş atsaň(a)
Batar gider ece can(a),
Yat illere gız berseň (ä)
Yiter gider ece can(a).

Yat iller yaman iller(ä),
Oturtmayar ornumda(ya),
Nogta gara saçımı (ya),
Daratnmayar vagtında(ya)

İgnäm bilen yüvsämi(ya)
Duldan asgın ece can (a),
Boydaşlarım gelende(ya),
Yitdi diygin ece can(a).

№ 281 Küst depti - lányok lírai éneke (Gazal)

Yer göteren sarı öküz(ey-ey-ey),
Bilmen niçe yaşındadır

(ey-Allam-ey, Allam-ey).
(ah) on üç-on dört müň ayagı bardır (ey-yey)
Hemmece hem düşündedir(ey)
(ey-Allam-ey, Allam-ey).

Ay alley alley, ya hay,
Can alley alley, ha.
Ay canlar saňa yar-ya,
Men gurban alley-ha.

(Ay) Yer(yä) baksam, ay kadir Alla (ya),
(Ay) Göge(yä) baksam, şol Cepbar Alla,
Ay Yerden, Gökden özi penaňda,
Ay ummatımı (boy, boy) gora Alla.

Ay alley alley, ya hay,
Can alley alley, ha.
Ay canlar saňa yar-ya,
Men gurban alley-ha.

(Iy-ya ıyya eyya oh-ho ey-yä,
Iy-ya ıyya eyya oh-ho ey-yä!)

Her kişiniň bir mınasıp
yarı bolmaz(ay) dünyede,
Her kişiniň bir mınasıp
yarı bolmaz(ay) dünyede.
İki (ya) dilli mükürleň,
İmanı bolmaz dünyede.
Dünyedey, dünyede (vah-ay) dünyede.

Ay-yev-hey,
Ey-vey, ya-hu, ya-Alla!

Ey Yusupniň Allası(ey),
Arzımı(a) saňa aydayın.
Ay Yusupniň Allası(ey),
Arzımı(a) saňa aydayın.
Ya algıl amanadımni,
Ya ber sabrı-kararımni.

(Iy-ya ıyya hopba-ha,
Iy-ya ıyya hopba-ha!)
(Iy-ya ıyya hopba-ha,
Iy-ya ıyya hopba-ha!

Ele alıñ halkanı,
Yada salıñ Allanı,
Ele alıñ halkanı,
Yada salıñ Allanı,
Ay Galkınyan zamanamda,
Süreveriñ döranı.

(Ähä-ähä hä-
Al(a), al(a), al!)

Ahana (ya) ahana (ey),
Men bişirdim(ay) yahana,
Ahana (ya) ahana (can),
Men bişirdim(ay) yahana,
Galkınış zamanımızdan
Hiç tapmarsıñız bahana.

Al(a), al(a), al!
Hey-hop-ha!)

№ 282 Nöjön a hajam! Türkmén esóvarázsló ének, lán yok fújják - (YAĞMUR DUASINDA SÖZLENE KIZLAR TÜRKÜSÜ: "ÖS SAÇIM")

Ös saçım ös,
Ösmeseñ kes,
Bilime guşak,
Atıma duşak.

Yagmır yagara geldi,
Yagiş suvara geldi,
Hey canelek, canelek,
Gızlar oynara geldi!

№ 283 (HÜVDİ / ANNELER TÜRKÜSÜ: "NİNNİ") – Hüvdi, anyák éneklik, altatódal

Atlanıp ata münse,

Atbaşınıñ (a) yağlığı,
Şaylanıp toya barsa,
Geñşdarlarıñ çovlugu.

(hüv-hüv-hüv-hü-üv!)

№ 284 (HÜVDI / ANNELER TÜRKÜSÜ: “NİNNİ”) – Hüvdi, anyák éneklik, altatódal

Alley alley, allası,
Gül yassıkda kellesi,
Söygüliniñ balası,
Söyer otır ecesi.

Hüv, läläm,hüv-hüv!,
Hüv, balam, hüv-hüv!

№ 285 (HÜVDI / ANNELER TÜRKÜSÜ: “NİNNİ”) – Hüvdi, anyák éneklik, altatódal

Meniñ gızım almalı,
Ayda dokar bir halı,
Halısınıñ kenarı,
On barmagınıñ hünäri.
(hüv-hüv-hüv-hü-üv!)

№ 286 (HÜVDI / ANNELER TÜRKÜSÜ: “NİNNİ”) – Hüvdi, anyák éneklik, altatódal

Allalagam, al bolar,
Her elinde nar bolar.
Toydan toya gezende,
Duşman gözi kör bolar.

(hüv-hüv-hüv-hü-üv!)

Hüvdülesem, hüv balam,
Allalagam yat balam!

Alley, alley, aylançak,
Akar suvlar bulançak,
Altmış başlı ak öyüñ,
Gelişigi sallançak.

(hüv-hüv-hüv-hü-üv!)
Meniñ balam övmeli,
Ez yakası düvmeli,
Ay balama deginiñ,
Yeñsesine kakmalı.

(hüv-canam-hüv-hü-üv!)

Alla nabat dakayın,
Söygülöp donlar biçeyin
Adı yağşı bäbegim(ä)
Ovadan at dakayın.

(hüv-hüv-hüv-hü-üv!)

№ 287 Sirató. - AGI / AĞIT

Gülküsi gün yaşıran(ey-ey-ey),
Gürlese dañ atıran (ey)
Geyim geyşe gelişer(ey),
Yol yörise, yaraşar(ey),
Etim-ganım bala sen,
Hey-vay diydim men saña(ey)

Ulı ile aldırırım(ey),
Söyünhana söydürenim(ey),
Hey-vay canam yaralı(ey),
Yarası müñ paralı(ey)

Atlaz geyse, parlar(ey),
Mahmal geyse, derlär(ey).
Könelerden galan (ey),
Mamut begres böleg(ey).

Dözmez zadım canam(ey),
Ey-vay diydim men saña(ey).

Bili guşak tumarlı(ey),
Agzı gıya yaşmaklı(ey),
Edenine el yetmez,
Dokanından suv geçmez.

Bilmedikleň bilgisi(ey),
Bilenleriň ülňüsi(ey),
Dözmez zadım canam(ey),
Hey-vay diydim men saňa(ey).

İgnesi guy gazanım(ey),
Nusgası il gezenim(ey),
Bilmedikleň bilgisi(ey),
Bilenleriň ülňüsi(ey),

Hey-vay canam yaralı(ey),
Hey-vay diydim men saňa (ey).

Odumı ortak alışanım(ey),
Günüme şarik boluşanım(ey),
Suv içinde suvsanım(ey),
Göz içinde gözgenim(ey),
Dözmez canım balam(ey)
Hüvdüledim(ay) sen (ov),
Allaladım ay sen (ov).

№ 288 Küst depti - lányok lírai éneke (Gazal)

Ayagımda üzülmez,
Yagın(a) yagsa-da ezilmez,
Ayagımda üzülmez,
Yagın(a) yagsa-da ezilmez,
Öz başlığım Babanıyaz(a)
Hiçbir başlığ(ay) deň gelmez.
Öz başlığımız Babanıyaz(a)
Hiçbir başlığ(ay) deň gelmez.

Ay alley, alley-ya,
Can alley, alley-ha.

Ekin(ay) ekdim(ay) yumşacık,
Çıkıb(a) otır (ay) pessecik.
Öz başlığımız Babanıyazıñ,
Häsiyeti yumşacık.
Ekin(ay) ekdim(ay) pissecik,

Çıkıb(a) otır (ay) maysacık.
Öz başlığımız Babanıyazıñ,
Häsiyeti yumşacık.

Ay alley, alley-ya,
Can alley, alley-ha.

Divanañ yollarından,
Sagından-sollarından,
Divanadan gız alsagay,
Döneyliñ gollarından.

Divanañ yollarından,
Sagından-sollarından,
Divanadan gız alsagay,
Döneyliñ boylarından.

Divanalar kandadır(ey),
Kim çağırsa (ya) şondadır.
Divanalar kandadır(ey),
Kim çağırsa (ya) şondadır.
Bir yazıklı bendedir(ey),
Molla (ya) baba divana(ya),
Işk odunda pervana (ya).
Yol yürüse merdana (ya)
Molla (ya) baba divana.

Ayagımda guşganat,
Guşlar(a) gonya üstüne,
Galkınyan zamanamda,
Ruhlandırar ol bizi.

Guşganat(a) guşganat,
Ayagıma guşganat.
Galkınyan zamanamda,
Ruhlandırar bir sagat.

Ay alley, alley-ya,
Can alley, alley-ya.
Ay canlar saña yar-ey,
Men gurban alley!

Ahana (ya) ahana (ya),
Men bişirdim(ay) yahana,
(Ay) Türkmenistan döwletimden,
Hiç tapmarsıñız bahana.

№ 289 Küst depti - lányok lírai éneke (Gazal)

Ahana (ya) ahana (ya),
Men bişirdim(ay) yahana,
Ahana (ya) ahana (ya),
Men bişirdim(ay) yahana,
(Ay) Türkmenistan döwletimden,
Hiç tapmarsıñız bahana.

(Iy-ya ıyya hopba-ha,
Iy-ya ıyya hopba-ha!)

Ayagımda üzülmez,
Yagın(a) yagsa-da ezilmez,
Galkınış zamanama,
Hiçbir döwlet(ay) tay gelmez.
Galkınış zamanamıza,
Hiçbir döwlet(ay) tay gelmez.

(Iy-ya ıyya hopba-ha,
Iy-ya ıyya hopba-ha!)

Öymüziñ yanı yovşandır,
İçi dolı (yay) tovşandır.
Size(ya) diyyän can guda,
Gız gudañız(a) duşandır.
Size(ya) diyyän can guda,
Gız gudañız(a) duşandır.

(Iy-ya ıyya hopba-ha,
Iy-ya ıyya hopba-ha!)

Ele alıñ halkanı,
Yada salıñ Allanı,
Şu Galkınış zamanımızda,

Süreverin döranı.
Şu Galkınyan zamanımızda,
Süreverin döranı.

(Iy-ya ıyya hopba-ha,
Iy-ya ıyya hopba-ha!)

Gülgülidir köynegim,
Gülden(ay) akdır bilegim.
Gül yüzüne gün düşse,
Şonda(ya) yanar yüregim.
Gül yüzüne gün düşse (vah),
Şonda(ya) yanar (a) yüregim.

(Iy-ya ıyya hopba-ha,
Iy-ya ıyya hopba-ha!)

Gatlamanı gatlaşcak,
Ekmegi men epleşcek,
Gatlamanı gatlaşcak,
Ekmegi men epleşcek,
Canım yalı toy bolsa,
Şatlığını men paylaşcak.
Galkınyan zamanamıñ,
Şatlığın men paylaşcak.

(Iy-ya ıyya hopba-ha,
Iy-ya ıyya hopba-ha!)

№ 290 “Amanmı?” türkmén népdal, melyet az Iránban bebörtönzött Gulaş költó verséból énekelt a Kumdağ-ból való Tuvakdurdu bahşi - Kumdağ’lı Tuvakdurdu Bahşi / Gulaş Şairin Sözlereine - “Amanmı?” (Gulaş şair bu şiiri İnan’da iken hapiste yazıyor)

Aoo-ooov!
Tarlañlı, sugunlı, laçınlı guşlı,
Hovası belentdir, altınlı başlı,
Cülgesi umgalı, golları goçlı,
Kap dağıñ bölegi Balkan amanmı?

Acı yeli mıdam övser kövlenip,
(hey) Acı yeli mıdam övser kövlenip,

Degse baran, akar çaylar tovlanıp,
Cülgesinde, ayrak, umga avlanıp,
Kiçi Balkan, Boya daglar amanmı?

Otlaglı, suvlaglı, kemerli caylar,
Yıl ba yıl övrülip, dolanar aylar,
Köp otır dövletli hem sahi baylar (ey)
Agoba, Gögoba caylar amanmı?

Garınca Sapa bayrıñ yaylagı,
Akca yagı boz cerenleriñ guzlagı,
Agar, Senem, Çonı Şeref yaylagı,
Ak marallı ala daglar amanmı?

Gulaş şahır, garı vatani yatlasa,
Arvanası, ner mayası botlasa,
(hep)Goç yigitler bedevlerne atlansa,
At çapılan dâli meydan amanmı?
hä
Goç yigitler bedevlerne atlansa,
At çapılan dâli meydan amanmı?

№ 291 türkmén népdal Bayram költö verséból, énekelte a Kumdağ-ból való Tuvakdurdu
bahşi - Kumdağ'lı Tuvakdurdu Bahşi / Bayram Şairin Sözlerine

Aoo-ooov!
Yigidiñ yüregi tovsar,
Bir degse eli Bibiniñ.
Günde yüz müñ elvan övser,
Ak yüzli halı Bibiniñ.
Ak yüzli halı Bibiniñ.
(hi-hi hey-yey-yey!)

Habar gatsañ, gülüp bakar, gülüp bakar,
Ak gövsüne heykel dakar, heykel dakar, hünji dakar,
Sözleri balmıdır şeker,
Şirindir tili Bibiniñ.
Şirindir tili Bibiniñ.
(hi-hi hey-yey-yey!)

(hep)Yaşıl çargat ıgar başda, ıgar başda,

Gara saçı puşda, puşda. puşda, puşda. puşda, puşda.
Hasap etsem orta yaşda,
Goyalmış balı Bibiniň,
Süycimiş lebi Bibiniň.
(hi-hi hey-yey-yey!)
Yar ey-yey!
(Ay)İş edende yokdur kösi, yokdur kösi,
Müşki anbar kokar ısı, kokar ısı, kükär ısı,
Gelip degse yar hovası,
Açılmış güli Bibiniň,
Açılar güli Bibiniň.
(hi-hi hey-yey-yey!)

Aydar Bayram, ahı-zarım, ahı-zarım,
Harç eylesem golda barım, golda barım, hanımanım,
Gapısında hizmatkärim,
Men bolsam gulı Bibiniň.
Men bolsam gulı Bibiniň.
(hik hik higi-hik-hik!)

Hasap etsem otuz başde,
Goyalmış balı Bibiniň,
Süycimiş lebi Bibiniň.
(hi-hi hey-yey-yey!)

№ 292 Homokhegy, türkmén népdal, a Kumdağ-ból való Tuvakdurdu bahşi - Kumdağ'lı
Tuvakdurdu bahşi "Gumdag" türküsü, sözleri bahşinin kendine aittir.

Ooo-ooov!
(ay) Otırsıň duşunda Kiçi Balkanıň,
Mähriban şäherim gözel Gumdagım!
(ä) Gövsünden mövç uryar gara altınıň (ey),
Mähriban şäherim gözel Gumdagım!
Gumdagım! Gumdagım!
(hi-hi hey-ey!)

(Ey) Mal-garalarıň sähralarıňda bakılar,
Her bir öyde nepis halı dokalar.
Mekdeplerde "Ruhnamamız" okalar,
Mähriban şäherim gözel Gumdagım!

Gumdagım! Gumdagım!
(hi-hi hey-ey!)

Yar-ey-ey
(Ay)Goynuňda taplanıp tapdım kemalı,
(Hay) govudır halkınıň yagdayı-halı,
(Hep) Yalkım salyar Altın Asırıň yolu,
(Hey) Yalkım salyar Altın Asırıň yolu,

Mähriban şäherim gözel Gumdagım!
Gumdagım! Gumdagım!
(hi-hi hey-ey!)

Bag-bakcalı köçeleriniň gırası,
Gi-ce nurun saçyar ençe çırası,
(Ha) Tuvakdurdı men vataniň balası,
(Ha) Tuvakdurdı men vataniň balası,
Mähriban şäherim gözel Gumdagım!
Gumdagım! Güldagım!
(hi-hi hey-ey!)

№ 999 T34-13-25 Nem haragszom rád! - türkmén népdal, a türkmén költő Seyidi verséből -
(Seni har etmen / türkmen halk türküsü, sözleri türkmen şaiiri seyidi'nin)

Názli dilber, eşid(ov) arzı halımı,
Yörsem hizmatıňda seni har etmen.
Yoluňda harç edib(ov) dünýe malını,
Men senden özgäni söver yar etmen.

İndi baş goymuşam seniň yoluňa,
Hayran bolup galdım, sağı-soluňa,
Ter hına yaraşar(ov) näzik goluňa,
Yörsem hizmatıňda seni har etmen.
Ter hına yaraşar(ov) näzik goluňa,
Yörsem hizmatıňda seni har etmen.

Cahaniň gözeli yanıňda dursa,
Ol Eren baglarna periler gelse,
Kümüşli boylarnı boynuna salsam,
Men senden özgäni söver yar etmen.

Seydi diyir hoř günüm göz-gařıñ gerseñ,
Ya-da gazap bilen yanımda dursañ,
Her gün gelip meni tayaklap ursañ,
Urdı diyip hiç haçan namıs-ar etmen.
Her gün gelip meni (ey) tayaklap ursañ,
Urdı diyip hiç haçan namıs-ar etmen.
Hey-hı-hı.....